

สารนิพนธ์
ของ
กัญญา ศิริวาจา

8372334

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไป
ประเทศสหราชอาณาจักร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2553

กัญญา ศิริวาจา. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย.

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยในการศึกษาจะใช้ข้อมูลเป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2551 นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าสัดส่วนร้อยละ และค่าการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ ประการที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร โดยในการศึกษาจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2551 นำมาวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อนในรูปแบบสมการเส้นตรงลอการิทึม ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรพบว่า ปริมาณการส่งออกโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2551 เท่ากับ 2,104,070 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการส่งออกโดยเฉลี่ย เท่ากับ 601.13 ล้านบาทต่อปี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมา มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องคิดเป็น 448.31, 982.20 และ 1,273.01 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนคู่แข่งที่สำคัญของไทยในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. 2551 ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย และบังคลาเทศ คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าของประเทศสหราชอาณาจักรร้อยละ 19.43, 15.95, และ 12.87 ตามลำดับ

สำหรับผลจากการศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร พบว่า ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -3.175, 2.729, 1.668 และ 1.555 ตามลำดับ

AN ANALYSIS OF FACTOR EFFECTING THE EXPORT OF THAI FROZEN SHRIMP
PRODUCT IN UNITED KINGDOM

AN ABSTRACT
BY
KANYA SIRIWAJA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University
May 2010

Kanya Siriwaja. (2010). *An Analysis of Factors Effecting the Thai Frozen Shrimp Product in United Kingdom*. Master's Project, M.Econ. (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Tipwimol Wongradtanachai.

This paper has research for 2 objectives, firstly, to study the generality of industry the export of Thai frozen shrimp product in UK by applying the descriptive analysis. The yearly time-series data during 1991 – 2008 were analyzed to find out the means, proportion and relation change. Secondly, to study the factors and elasticity of the factors affecting export of Thai frozen shrimp product in UK which are the export prices of frozen shrimp from Thai, the export prices of frozen shrimp from India, the export prices of frozen shrimp from Indonesia, the export prices of frozen shrimp from Bangladesh and Real Gross National Income per head of the UK. The yearly time-data during 1991 – 2008 were analyzed to find out the multiple regression in term the Log-Liner Model by using the Ordinary Least Squares.

The study of generality of Thai frozen shrimp product in UK revealed during 1991 – 2008 the average quantity of exportation are 2,104,070 KG. per year with a value of export on average of 601.13 million per year. And since 2006 onward export value of Thai frozen shrimp product in UK tends to be increased continuously are 448.31, 82.20, 1,273.01 million baht respectively. The major competitors for Thai in exporting frozen shrimp in UK in 2551 are Indian, Indonesian and Bangladesh represent the proportion of the export value 19.43, 15.95 and 12.87 respectively.

For the study to study the factors and elasticity of the factors affecting export of Thai frozen shrimp product in UK revealed the export prices of frozen shrimp from Thai, the export prices of frozen shrimp from Indonesia, the export prices of frozen shrimp from India and Real Gross National Income per head of the UK are the important factors have influenced to the export quantity of Thai frozen shrimp product in UK. The elasticity are as -3.175, 2.729, 1.668 and 1.555 respectively.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง
ของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ของ กัญญา ศิริวาจา จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
.....

(อาจารย์ ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราชภูริเนียม)

คณะกรรมการสอบ

.....
.....

(อาจารย์ ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย)

ประธาน

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
.....

(อาจารย์ ประพาฬ เฟื่องฟูสกุล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
.....

คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์
และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เรณู สุขารมณ์)

วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานคณะกรรมการควบคุมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล และอาจารย์ประพาฬ เพื่องฟูสกุล กรรมการควบคุมการสอบสารนิพนธ์ ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการจัดทำงานวิจัยทุกขั้นตอน เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ เพื่อนๆ ทุกคน และคุณเสกสรรค์ สอนโส ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา หากงานวิจัยครั้งนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ทุกประการ

กัญญา ศิริวาจา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	10
ความสำคัญของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการศึกษา.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	15
ทฤษฎีอุปสงค์.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งออก.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับการนำเข้า.....	21
ลักษณะทั่วไปของอุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย.....	22
ภาวะการผลิตกุ้งของประเทศไทย.....	22
การตลาดของกุ้งกุลาดำภายในประเทศ.....	26
กรรมวิธีการผลิตกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย.....	30
ปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง.....	32
ประเภทของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่ส่งออก.....	33
ขั้นตอนการส่งออก.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
สังเขปความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผลการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	85
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สินค้าส่งออกสำคัญในกลุ่มเกษตร 10 อันดับแรกของไทย ปี พ.ศ. 2549-2551.....	2
2 มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทต่างๆ ของไทยปี พ.ศ. 2549-2551.....	3
3 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง 10 อันดับแรกของโลก ปี พ.ศ. 2549-2551.....	4
4 ตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่สำคัญของไทย ปี พ.ศ. 2547-2551.....	6
5 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปตลาดสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2547-2551.	7
6 มูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง 10 อันดับแรกของสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2549- 2551.....	8
7 ผลผลิตกุ้งกุลาดำของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 -2551.....	24
8 สรุปตัวแปรของแบบจำลองอุปสงค์การส่งออก.....	40
9 กฎแห่งการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา Autocorrelation	50
10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2534-2551.....	56
11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2540-2551.....	57
12 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2540- 2551.....	58
13 อัตราภาษีปกติและอัตราภาษี GSP สำหรับกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทย.....	63
14 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไป ประเทศสหราชอาณาจักร.....	68
15 ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ.2534-2551.....	86
16 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ปี พ.ศ. 2534-2551.....	87
17 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย ปี พ.ศ. 2534-2551.....	88
18 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2534-2551.....	89
19 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังกลาเทศ ปี พ.ศ. 2534-2551.....	90
20 รายได้ประชาชาติมวลรวมต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ.2534 – 2551.....	91

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของโลก ปี พ.ศ. 2551.....	9
2 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2547 – 2551.....	9
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (ต่อ).....	13
5 วิธีการตลาดกุ้งกุลาดำของประเทศไทย.....	29
6 ขั้นตอนการผลิตกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง.....	31
7 ขั้นตอนการส่งออก.....	35
8 การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา Autocorrelation	51
9 ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. 2534 - 2551.....	55
10 ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. 2540-2551.....	61
11 มูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. 2540- 2551.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกที่ทำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก จากตาราง 1 พบว่า กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกที่สำคัญในกลุ่มสินค้าเกษตรใน 10 อันดับแรกของไทย และจากตาราง 2 พบว่ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งทำรายได้ในการส่งออกมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับสินค้าประมงประเภทอื่นๆ โดยในปี พ.ศ. 2551 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นมูลค่า 42,755.25 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.16 ของมูลค่าการส่งออกกุ้งทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2550 พบว่าไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นมูลค่า 337.11 ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวในปี พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้นจาก -0.96 เป็น 0.79 และจากตาราง 3 พบว่าไทยเป็นผู้ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยในปี พ.ศ. 2551 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 1,257.94 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.92 (ภาพประกอบ 1) ซึ่งเป็นผู้นำประเทศในการส่งออกอุตสาหกรรมนี้ ด้วยเหตุนี้กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจึงเป็นสินค้าที่สำคัญในการผลิตเพื่อการส่งออก

สำหรับตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่สำคัญของไทยในปี พ.ศ. 2551 (ตาราง 4) ได้แก่ ตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาดเอเชีย ตลาดสหภาพยุโรป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.81, 27.56, 12.28 ตามลำดับ จากตลาดส่งออกที่สำคัญดังกล่าวพบว่าตลาดสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่สำคัญอันดับ 1 ของไทย โดยในแต่ละปีไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปสหรัฐอเมริกาจำนวนมาก แต่ในปี พ.ศ. 2547 อุตสาหกรรมกุ้งของไทยต้องประสบปัญหาการถูกเรียกเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping Duty) จากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกากล่าวหาไทยทุ่มตลาดกุ้ง ทำให้กุ้งในสหรัฐอเมริกาเกิดความเสียหายไม่สามารถแข่งขันได้ จึงทำให้สหรัฐอเมริกาใช้มาตรการเรียกเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping Duty) กับประเทศไทย โดยเรียกเก็บในอัตรา 5.95% ส่งผลให้กุ้งของไทยมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลง จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ส่งออกกุ้งไทยหันมาที่ตลาดสหภาพยุโรปเพื่อทดแทนตลาดสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2549 สหภาพยุโรปได้คืนสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System Preference: GSP) สินค้ากุ้งไทยกลับคืนมา หลังจากในปี พ.ศ. 2542 ตลาดสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP สินค้ากุ้งของไทย 100% ทำให้กุ้งไทยเสียภาษีอยู่ที่

ตาราง 1 สินค้าส่งออกสำคัญในกลุ่มเกษตร 10 อันดับแรกของไทย ปี พ.ศ. 2549 – 2551

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว(ร้อยละ)					สัดส่วน(ร้อยละ)				
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551
1. ยางพารา	205,483.11	194,338.73	223,628.25	38.21	-5.42	15.07	41.12	-41.12	15.07	41.12	37.19	33.77	37.19	37.19	33.77
2. ข้าว	98,179.00	119,215.43	203,218.72	5.58	21.43	70.46	19.65	21.43	70.46	19.65	22.81	30.69	22.81	22.81	30.69
3. ไก่แปรรูป	28,706.63	31,982.65	50,275.42	5.00	11.41	57.20	5.75	11.41	57.20	5.75	6.12	7.59	6.12	6.12	7.59
4. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	43,396.64	48,552.24	47,765.08	27.87	11.88	-1.62	8.68	11.88	-1.62	8.68	9.29	7.21	8.68	9.29	7.21
5. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	42,828.26	42,418.14	42,755.25	13.51	-0.96	0.79	8.57	-0.96	0.79	8.57	8.12	6.46	8.12	8.12	6.46
6. เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	11,756.45	11,433.16	14,466.54	-10.21	-2.75	26.53	2.35	-2.75	26.53	2.35	2.19	2.18	2.35	2.19	2.18
7. ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง	12,038.63	13,200.08	13,589.29	1.90	9.65	2.95	2.41	9.65	2.95	2.41	2.53	2.05	2.41	2.53	2.05
8. ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง	14,009.28	14,403.68	12,531.91	-1.90	2.82	-13.00	2.80	2.82	-13.00	2.80	2.76	1.89	2.80	2.76	1.89
9. ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	5,874.15	7,609.79	8,953.69	12.99	29.55	17.66	1.18	29.55	17.66	1.18	1.46	1.35	1.18	1.46	1.35
10. ข้าวโพด	2,603.79	3,537.69	7,197.94	136.52	35.87	103.46	0.52	35.87	103.46	0.52	0.68	1.09	0.52	0.68	1.09
รวม 10 รายการ	464,875.94	486,691.59	624,382.09	18.12	4.69	28.29	93.03	4.69	28.29	93.03	93.15	84.28	93.03	93.15	84.28
รวมสินค้าเกษตรอื่นๆ	34,799.32	35,840.19	37,869.44	41.95	2.99	5.66	6.97	2.99	5.66	6.97	6.85	5.72	6.97	6.85	5.72
รวม	499,675.26	522,531.78	662,251.53	19.52	4.57	26.74	100.00	4.57	26.74	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 2 มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทต่างๆ ของไทยปี พ.ศ. 2549-2551

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว(ร้อยละ)					สัดส่วน(ร้อยละ)				
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551
1. กุ้ง	43,293.83	43,078.37	43,119.19	14.26	-0.50	0.09	52.34	51.23	49.72						
- กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	42,828.26	42,418.14	42,755.25	13.51	-0.96	0.79	98.92	98.47	99.16						
- กุ้งแห้ง	168.81	102.01	95.33	34.07	-39.57	-6.55	0.39	0.24	0.22						
- กุ้งต้มสุกแช่เย็น	13.73	180.81	14.15	-56.73	1,217.30	-92.18	0.03	0.42	0.03						
- กุ้งอื่น ๆ	283.03	377.41	254.46	30.32	33.34	-32.57	0.65	0.88	0.59						
2. ปลาหมึก	14,290.46	14,783.16	12,735.46	-2.30	3.45	-13.85	17.28	17.58	14.69						
- ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง	14,009.28	14,403.68	12,531.91	-1.90	2.82	-13.00	98.03	97.43	98.40						
- ปลาหมึกแห้ง	281.18	379.48	203.56	-19.05	34.96	-46.36	1.97	2.57	1.60						
3. ปลา	20,981.11	22,384.06	26,600.74	-2.57	6.69	18.84	25.37	26.62	30.67						
- เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	11,756.45	11,433.16	14,466.54	-10.21	-2.75	26.53	56.03	51.08	54.38						
- ปลาสดแช่เย็น แช่แข็ง	5,874.15	7,609.79	8,953.69	12.99	29.55	17.66	28.00	34.00	33.66						
- ปลาแห้ง	2,583.43	2,455.76	2,286.12	7.47	-4.94	-6.91	12.31	10.97	8.59						
- ปลามีชีวิตและพันธุ์ปลา	767.08	885.35	894.39	-8.62	15.42	1.02	3.66	3.96	3.36						
รวม 3 รายการ	78,565.47	80,245.59	82,455.39	6.09	2.14	2.75	94.99	95.43	95.08						
รวมประมาณอื่น ๆ	4,145.61	3,835.61	4,263.10	-3.83	-7.48	11.15	5.01	4.57	4.92						
รวม	82,711.08	84,081.20	86,718.49	5.55	1.66	3.14	100.00	100.00	100.00						

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 3 มูลค่าการส่งออกสูงสุดแห่งเดียว 10 อันดับแรกของโลก ปี พ.ศ. 2549 – 2551

รายการ	มูลค่า(ล้านดอลลาร์)					อัตราการขยายตัว(ร้อยละ)					สัดส่วน(ร้อยละ)				
	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2551
1. ไทย	1,059.55	1,164.03	1,257.94	17.90	9.86	8.07	14.76	16.38	16.92						
2. อินโดนีเซีย	939.71	792.39	822.92	16.88	-15.68	3.85	13.09	11.15	11.07						
3. อินเดีย	866.68	826.53	706.96	0.06	-4.63	-14.47	12.08	11.63	9.51						
4. เอกวาดอร์	587.60	612.67	663.89	28.45	4.27	8.36	8.19	8.62	8.93						
5. อาร์เจนตินา	369.18	291.19	381.07	-56.73	-21.13	30.87	5.14	4.10	5.13						
6. เบลเยียม	297.14	330.02	371.16	31.36	11.07	12.47	4.14	4.64	4.99						
7. เม็กซิโก	333.27	381.07	366.49	0.20	14.34	-3.83	4.64	5.36	4.93						
8. เดนมาร์ก	268.99	294.08	341.50	4.87	9.33	16.12	3.75	4.14	4.59						
9. มาเลเซีย	231.56	284.63	308.85	-16.21	22.92	8.51	3.23	4.01	4.15						
10. แคนาดา	271.46	276.51	262.12	-1.12	1.86	-5.20	3.78	3.89	3.53						
รวม 10 ประเทศ	5,225.14	5,253.12	5,482.90	-0.39	0.54	4.37	72.80	73.92	73.75						
รวมประเทศอื่นๆ	1,952.27	1,853.68	1,951.70	47.26	-5.05	5.29	27.20	26.08	26.25						
รวม	7,177.41	7,106.80	7,434.60	9.22	-0.98	4.61	100.00	100.00	100.00						

ที่มา : GLOBAL TRADE ATLAS กรมส่งเสริมการส่งออก

ร้อยละ 12 จากเดิมก่อนกึ่งไทยถูกตัดสิทธิ GSP เสียภาษีร้อยละ 4.2 จากการที่ไทยได้รับสิทธิ GSP กลับคืนมานั้น จึงส่งผลให้การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มมากขึ้น จากตาราง 4 พบว่ามูลค่าและสัดส่วนการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปตลาดสหภาพยุโรป มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2547 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปตลาด สหภาพยุโรปคิดเป็นมูลค่า 669.59 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.13 และในปี พ.ศ. 2551 ไทย ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปตลาดสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่า 5,132.62 ล้านบาท และมี สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.28% จึงทำให้ผู้ส่งออกให้ความสนใจตลาดสหภาพยุโรป

ในตลาดสหภาพยุโรปจะพบว่าประเทศสหราชอาณาจักรเป็นตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่ แข็งที่สำคัญอันดับ 1 ของไทยมาโดยตลอด โดยมีแนวโน้มมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของ ไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ภาพประกอบ 2) จากตาราง 5 พบว่าในปี พ.ศ. 2551 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักรคิดเป็นมูลค่า 1,273.01 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.80 และมีอัตราการขยายตัวเท่ากับ 29.61 โดยมีคู่แข่งในการ ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักรที่มีศักยภาพในการผลิตเช่นเดียวกับประเทศ ไทย ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย บังคลาเทศ โดยในปี พ.ศ. 2551 สหราชอาณาจักรนำเข้ากุ้งสดแช่ เย็นแช่แข็งจากประเทศคู่แข่งคิดเป็นมูลค่า 31.38, 25.76, 20.78 ล้านปอนด์ตามลำดับ คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 19.43, 15.95, 12.87 ตามลำดับ (ตาราง 6)

เหตุนี้จึงเป็นที่มาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่ เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานของ รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ในการวางแผนด้านการผลิตและ การตลาดที่เหมาะสม เพื่อให้ประเทศไทยยังคงรักษาส่วนแบ่งในตลาดส่งออกหลักในอันดับต้นๆ ต่อไปในอนาคต

ตาราง 4 ตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่สำคัญของไทย ปี พ.ศ. 2547-2551

	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551
ตลาดส่งออก	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)					สัดส่วน (ร้อยละ)				
1. ตลาดสหรัฐอเมริกา	14,927.03	20,058.38	22,748.15	18,412.34	20,826.69	-19.93	34.38	13.41	-19.06	13.11	47.50	55.29	57.20	49.39	49.81
2. ตลาดเอเชีย	12,376.07	11,420.64	10,842.24	10,644.34	11,523.44	-0.53	-7.72	-5.06	-1.83	8.26	39.39	31.48	27.26	28.55	27.56
3. ตลาดสหภาพยุโรป	669.59	1,043.51	2,028.83	3,133.29	5,132.62	131.00	55.84	94.42	54.44	63.81	2.13	2.88	5.10	8.40	12.28
รวม 3 ตลาดส่งออก	27,972.69	32,522.53	35,619.22	32,189.97	37,482.75	-10.84	16.27	9.52	-9.63	16.44	89.02	89.65	89.56	86.34	89.65
รวมตลาดอื่นๆ	3,450.20	3,757.50	4,150.56	5,093.01	4,329.39	-0.84	8.91	10.46	22.71	-14.99	10.98	10.35	10.44	13.66	10.35
รวม	31,422.89	36,280.03	39,769.78	37,282.98	41,812.14	-9.84	15.46	9.62	-6.35	12.15	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 5 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปตลาดสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2547-2551

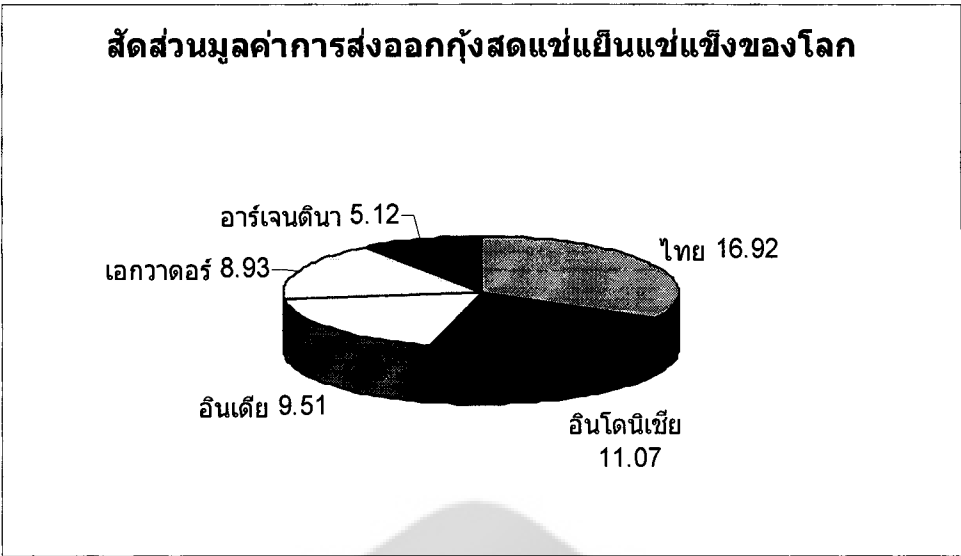
	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551
ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)					สัดส่วน (ร้อยละ)				
1. สหราชอาณาจักร	195.27	198.34	448.31	982.20	1,273.01	366.82	1.57	126.03	119.09	29.61	29.16	19.01	22.10	31.35	24.80
2. สเปน	0.94	73.16	179.36	226.21	1,045.36	-90.67	7,682.98	145.16	26.12	362.12	0.14	7.01	8.84	7.22	20.37
3. เยอรมัน	131.34	154.68	354.11	854.05	854.68	116.34	17.77	128.93	141.18	0.07	19.61	14.82	17.45	27.26	16.65
4. เบลเยียม	83.92	171.24	441.46	606.20	769.74	101.34	104.06	157.79	37.32	26.98	12.53	16.41	21.76	19.35	15.00
รวม 4 ประเทศ	411.47	597.43	1,423.24	2,668.66	3,942.79	166.67	45.19	138.23	87.51	47.74	61.45	57.25	70.15	85.17	76.82
รวมประเทศอื่นๆ	258.12	446.08	605.59	464.63	1,189.83	90.40	72.82	35.76	-23.28	156.08	38.55	42.75	29.85	14.83	23.18
รวม	669.59	1,043.51	2,028.83	3,133.29	5,132.62	131.00	55.84	94.42	54.44	63.81	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 6 มูลค่าการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็ง 10 อันดับแรกของสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2549-2551

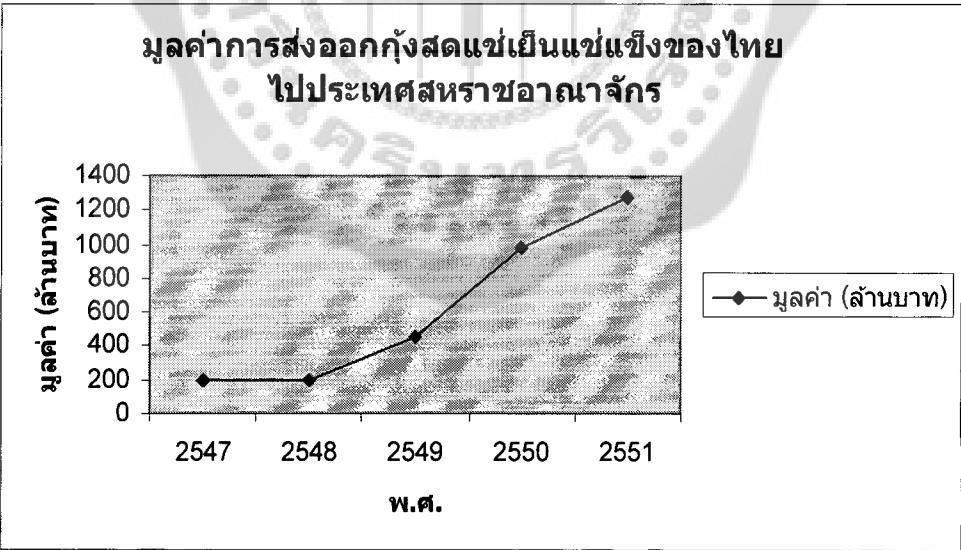
ประเทศ	มูลค่า (ล้านปอนด์)					อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)					สัดส่วน (ร้อยละ)				
	2549	2550	2551	2549	2551	2549	2550	2551	2549	2550	2549	2550	2551	2549	2551
1. อินเดีย	44.23	41.59	31.38	12.86	31.38	12.86	-5.97	-24.55	26.37	25.57	26.37	25.57	19.43	26.37	19.43
2. อินโดนีเซีย	21.88	24.29	25.76	-5.20	25.76	-5.20	11.01	6.05	13.05	14.93	13.05	14.93	15.95	13.05	15.95
3. บังกลาเทศ	31.99	23.89	20.78	-27.95	20.78	-27.95	-25.32	-13.02	19.08	14.69	19.08	14.69	12.87	19.08	12.87
4. ไทย	4.34	15.08	20.24	84.68	20.24	84.68	247.47	34.22	2.59	9.27	2.59	9.27	12.53	2.59	12.53
5. เวียดนาม	5.92	4.42	9.29	-23.02	9.29	-23.02	-25.34	110.18	3.53	2.72	3.53	2.72	5.75	3.53	5.75
6. เอกวาดอร์	14.32	13.53	9.03	39.57	9.03	39.57	-5.52	-33.26	8.54	8.32	8.54	8.32	5.59	8.54	5.59
7. เดนมาร์ก	7.23	6.43	8.66	-6.35	8.66	-6.35	-11.07	34.68	4.31	3.95	4.31	3.95	5.36	4.31	5.36
8. ฮอนดูรัส	5.87	5.58	8.18	22.55	8.18	22.55	-4.94	46.59	3.50	3.43	3.50	3.43	5.06	3.50	5.06
9. ฝรั่งเศส	8.91	8.28	7.03	-0.22	7.03	-0.22	-7.07	-15.10	5.31	5.09	5.31	5.09	4.35	5.31	4.35
10. เบลเยียม	5.10	3.34	5.33	71.72	5.33	71.72	-34.51	59.58	3.04	2.05	3.04	2.05	3.30	3.04	3.30
รวม 10 ประเทศ	149.79	146.43	145.68	-1.05	145.68	-1.05	-2.24	-0.52	89.32	90.03	89.32	90.03	90.19	89.32	90.19
รวมประเทศอื่นๆ	17.91	16.21	15.84	-1.16	15.84	-1.16	-9.49	-2.28	10.68	9.97	10.68	9.97	9.81	10.68	9.81
รวม	167.70	162.64	161.52	-1.06	161.52	-1.06	-3.02	-0.69	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: WORLD TRADE ATLAS กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

ภาพประกอบ 1 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของโลก ในปี พ.ศ. 2551

ที่มา: GLOBAL TRADE ATLAS กรมส่งเสริมการส่งออก

ภาพประกอบ 2 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. 2547 – 2551

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดย
จากกรมศุลกากรศุลกากร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการทางด้านการผลิต การบริหารและวางแผนการส่งออกในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยจะศึกษาเฉพาะการส่งออกไปยังประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง มีเลขรหัสจำแนกตามพิกัดภาษีศุลกากรในระบบฮาร์โมนไนซ์ (Harmonize Commodity Description and Coding System : HS) คือ พิกัด 0306.1300.00 หมายถึง Shrimps And Prawns, Frozen โดยการศึกษาจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในช่วงปี 2534 – 2551 เป็นเวลา 18 ปี มาใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย
 - 1.2 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย
 - 1.3 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย
 - 1.4 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ
 - 1.5 รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

นิยามศัพท์

1. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง หมายถึง กุ้งสดตามขนาดและคุณภาพที่เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศมาเข้าขบวนการแช่เยือกแข็ง เพื่อผลิตให้อยู่ในรูปของการแช่แข็งเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

2. สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร หมายถึง ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร และมาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง

3. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย หมายถึง ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรนำมาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหราชอาณาจักร มีหน่วยเป็นปอนด์ต่อกิโลกรัม

4. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศคู่แข่ง หมายถึง ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย อินโดนีเซีย และบังคลาเทศไปประเทศสหราชอาณาจักรนำมาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหราชอาณาจักร มีหน่วยเป็นปอนด์ต่อกิโลกรัม

5. รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร หมายถึง รายได้ประชาชาติต่อจำนวนประชากรในปีนั้นๆ มีหน่วยเป็นปอนด์ต่อคนต่อปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ในการศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร จะทำการศึกษาใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
2. ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร
3. มาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ในการศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอหัวข้อตามลำดับต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ลักษณะทั่วไปของอุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีอุปสงค์ (Demand Theory)

อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ซื้อต้องการ เต็มใจที่จะซื้อและสามารถที่จะซื้อได้ ณ ระดับราคาต่างๆ กันในระยะเวลาหนึ่งในตลาดแห่งหนึ่งโดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่

จากคำจำกัดความของอุปสงค์สามารถแยกประเด็นได้ ดังนี้

1. ปริมาณสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการ (Want) นั้นเป็นสินค้าใดสินค้าหนึ่ง
2. ผู้ซื้อต้องมีความเต็มใจที่จะซื้อ (Willingness to Pay) กล่าวคือ ในการซื้อสินค้าชนิดใดก็ตามถ้าหากผู้ซื้อถูกบังคับให้ซื้อไม่ถือว่าเป็นอุปสงค์
3. ผู้ซื้อต้องสามารถที่จะซื้อสินค้านั้นได้ (Ability to Pay) กล่าวคือ ผู้ซื้อจะต้องมีอำนาจซื้อ (Purchasing Power) ถึงแม้ว่าผู้ซื้อจะพอใจซื้อสินค้า แต่ไม่มีเงินซื้อก็ไม่ถือว่าเป็นอุปสงค์
4. ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ จะต้องเกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่งในตลาดแห่งหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะอุปสงค์มีการเปลี่ยนแปลงได้ถ้าเวลาเปลี่ยนแปลง ดังนั้นถ้ากล่าวถึงอุปสงค์ของสินค้าใดจะต้องระบุเวลาที่แน่นอนรวมทั้งสถานที่ที่แน่นอน
5. ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ซื้อต้องการจะผันแปรในทางตรงกันข้ามกับราคาสินค้าชนิดนั้น โดยกำหนดสิ่งอื่นๆ คงที่ สิ่งอื่นๆ ในที่นี้ หมายถึง ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีในการกำหนดความต้องการของสินค้าของผู้ซื้อ เช่น รสนิยม รายได้ ราคาสินค้าอื่นๆ จำนวนพลเมือง การโฆษณา เป็นต้น (ศรีวงศ์ จัทรภูมดิรัตน์. 2528: 3)

กฎแห่งอุปสงค์ (Law Of Demand) หมายถึง ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อย่อมแปรผกผัน (Inverse Relation) กับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ หมายความว่า เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณน้อยลง และเมื่อราคาสินค้าลดลงผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณมากขึ้น

1.1.1 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ หมายถึง ตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ได้แก่ ปัจจัยดังต่อไปนี้ (Bade & Parkin. 2002: 9 -11)

1. ราคาสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ (Price) โดยทั่วไปปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะขึ้นอยู่กับราคาสินค้าชนิดนั้นๆ คือ ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นมีราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะต้องการซื้อน้อยลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นมีราคาลดต่ำลง ผู้บริโภคก็จะมีความต้องการซื้อมากขึ้น ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้ามเสมอ

2. รายได้ของผู้บริโภค (Income) โดยทั่วไปผู้บริโภคที่มีรายได้สูงย่อมจะสามารถซื้อสินค้าที่มีราคาแพงกว่าและสามารถซื้อได้ในจำนวนที่มากกว่าผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย และเมื่อรายได้ของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าเพิ่ม ในทางตรงกันข้ามเมื่อรายได้ลดลง ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าน้อยลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของรายได้จะมีผลกระทบต่อปริมาณการซื้อเล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า กล่าวคือ ถ้าเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ การเปลี่ยนแปลงของรายได้จะมีผลกระทบต่อปริมาณการซื้อสินค้านิดหน่อย แต่ถ้าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย การเปลี่ยนแปลงของรายได้จะมีผลกระทบต่อปริมาณการซื้อสินค้านิดนี้มาก ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าผู้บริโภคจะมีรายได้มากหรือน้อยเพียงใด ก็มักจะต้องขวนขวายหาซื้อสินค้าจำเป็นต่อการดำรงชีพให้เพียงพอกับความต้องการก่อน และเมื่อผู้บริโภคมีสินค้านี้เพียงพอแล้ว แม้จะมีรายได้เพิ่มขึ้นก็อาจจะไม่ซื้อสินค้านั้นเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งตรงกันข้ามกับกรณีของสินค้าฟุ่มเฟือยที่ผู้บริโภคจะต้องการซื้อเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามมีสินค้าบางชนิดที่ผู้บริโภคจะต้องการซื้อเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้ลดลง และต้องการซื้อลดลงเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น สินค้าดังกล่าวเรียกว่า สินค้าด้อย

3. ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ 2 กรณี

3.1 สินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ (Substitution Goods) จะพบว่าอุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่งจะเพิ่มขึ้น หากราคาของสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น แครกเกอร์และเค้กช็อกโกแลต จะพบว่าอุปสงค์ของแครกเกอร์จะเพิ่มขึ้นเมื่อราคาของเค้กช็อกโกแลตเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าอุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่งและราคาของสินค้าที่ใช้ทดแทนกันกับสินค้าชนิดนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3.2 สินค้าที่ต้องใช้ร่วมกันหรือใช้ประกอบกัน (Complementary Goods) จะพบว่าอุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่งจะลดลง เมื่อราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบกันเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น กาแฟและครีมเทียม จะพบว่าอุปสงค์ของครีมเทียมจะลดลงเมื่อราคากาแฟเพิ่มขึ้น ดังนั้น อุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่งและราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบกันจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน

4. รสนิยมของผู้บริโภค (Taste) หรือนักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า ความชอบ (Preferences) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า โดยทั่วไปรสนิยมของผู้บริโภคแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามอายุ อาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี ระดับการศึกษา และบุคลิกส่วนตัว นอกจากนี้รสนิยมของผู้บริโภคจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ตามยุค ตามสมัย ทำให้พบว่าสินค้าบางประเภทรสนิยมจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ ขณะที่สินค้าบางประเภทรสนิยมจะเปลี่ยนแปลงได้ช้า เช่น เครื่องตกแต่งบ้าน รถยนต์ และอาคารบ้านเรือน เป็นต้น สรุปได้ว่าถ้าสินค้าชนิดใดเป็นที่ชื่นชอบ อุปสงค์ของสินค้านั้นก็จะเพิ่มขึ้น แต่ต่อมาเมื่อความชื่นชอบในสินค้านั้นเปลี่ยนแปลงไป ก็จะส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ในสินค้านั้น ดังนั้นในทางปฏิบัติจะพบว่านักธุรกิจมักจะทำการปรับปรุงสินค้าของตนให้อยู่ในความนิยมตลอดเวลาเพื่อไม่ให้อุปสงค์ลดลง

5. จำนวนผู้ซื้อ (Number of Consumer) หากจำนวนผู้ซื้อในตลาดเพิ่มขึ้น อุปสงค์ก็จะมีมากขึ้น เช่น ในเขตเมืองใหญ่ๆ ที่มีผู้คนจำนวนมาก อุปสงค์ในสินค้าต่างๆ ย่อมจะมีมากกว่าในเมืองเล็กๆ

6. ฤดูกาล (Season) สินค้าที่มีความจำเป็นที่ต้องใช้ในบางฤดูกาลหรือบางโอกาส ความต้องการของผู้บริโภคในสินค้านั้น จะมีเฉพาะฤดูกาลของการใช้สินค้านั้นเท่านั้น เช่น ในประเทศที่อยู่ในเขตหนาวเมื่อเข้าฤดูหนาวประชาชนจำเป็นต้องจัดหาเครื่องนุ่งห่มกันหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่างๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวมากขึ้น

1.1.2 ฟังก์ชันของอุปสงค์ (Demand Function)

จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการกับปัจจัยกำหนดอุปสงค์ ซึ่งเราสามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ในรูปฟังก์ชันของอุปสงค์ ดังนี้

$$Q_x = f(\text{ตัวกำหนดอุปสงค์ของสินค้า } X)$$

โดยที่

$$Q_x = \text{ปริมาณความต้องการสินค้า } X \text{ หรืออุปสงค์ของสินค้า } X$$

$$f = \text{ฟังก์ชัน}$$

อ่านว่า ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า X ขึ้นอยู่กับตัวกำหนดอุปสงค์ของสินค้า X เขียนใหม่

$$Q_x = f(P_x, P_y, C_1, C_2, C_3, C_4)$$

โดยที่

$$Q_x = \text{ปริมาณความต้องการสินค้า } X$$

$$P_x = \text{ราคาสินค้า } X$$

$$P_y = \text{ราคาสินค้า } Y$$

$$C_1 = \text{รายได้}$$

C_2 = รสนิยม

C_3 = จำนวนประชากร

C_4 = ฤดูกาล

ดังนั้น ถ้ากำหนดอุปสงค์ในวงเล็บตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวเปลี่ยนแปลงจะมีผลให้ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า X เปลี่ยนแปลงไปด้วย (สุมล มานัสฤดี. 2544: 31-36)

1.1.3 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of demand)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ คือ ค่าที่ใช้วัดเปอร์เซ็นต์(หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการเสนอซื้อ ณ ขณะใดขณะนั้นต่อเปอร์เซ็นต์(หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนดปริมาณเสนอซื้อนั้น ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชนิด

1.1.3.1 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (Price Elasticity of demand: E_p)

คือ ค่าที่ใช้วัดเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการเสนอซื้อ ณ ขณะใดขณะหนึ่งต่อเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้านั้นๆ เราจะเขียนสูตรความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา ได้ว่า

$$\begin{aligned} E_p &= \frac{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อ}}{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า}} \\ &= \frac{dQ}{Q} / \frac{dP}{P} \\ &= \frac{dQ}{dP} \times \frac{P}{Q} \end{aligned}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา เป็นการเปรียบเทียบระหว่างเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อและเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์จะมีความแตกต่างกัน แต่ละค่าแสดงให้ทราบว่าอุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงไร ค่าความยืดหยุ่นยิ่งมากเท่าไร อุปสงค์ก็มีความยืดหยุ่นมากเท่านั้น ลักษณะของความยืดหยุ่นของอุปสงค์นี้แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. อุปสงค์ที่ไม่มีความยืดหยุ่นเลย (Perfectly Inelasticity Demand)

นั่นคือ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เท่ากับศูนย์ หมายความว่า ปริมาณเสนอซื้อจะไม่เปลี่ยนแปลงไปเลย เมื่อราคาเปลี่ยนแปลงไปเท่ากับว่าปริมาณเสนอซื้อไม่มีความยืดหยุ่นต่อราคาเลย

2. อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นน้อย (Relatively Inelastic Demand) นั้น คือ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อและเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าน้อยกว่าหนึ่ง ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์จะมากกว่าศูนย์ แต่น้อยกว่าหนึ่ง

3. อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นคงที่ (Unitary Elasticity Demand) นั้น คือ เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อและเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าเท่ากับหนึ่ง

4. อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นมาก (Relatively Elastic Demand) นั้น คือ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อและเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้ามากกว่าหนึ่ง

5. อุปสงค์ที่มีความยืดหยุ่นมากที่สุด (Perfectly Elasticity Demand) ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เท่ากับอนันต์ (Infinity) หมายความว่า ปริมาณเสนอซื้อจะมีมากจนถึงที่สุดคืออนันต์

1.1.3.2 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (Income Elasticity of demand: E_I) คือ ค่าที่ใช้วัดเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการเสนอซื้อ ณ ขณะใดขณะหนึ่งต่อเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของรายได้โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ ดังนั้น ถ้าให้ Q คือปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการซื้อ และ Y คือรายได้เราจะเขียนสูตรความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ ได้ว่า

$$\begin{aligned} E_I &= \frac{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อ}}{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงรายได้}} \\ &= \frac{dQ}{Q} \div \frac{dY}{Y} \\ &= \frac{dQ}{dY} \times \frac{Y}{Q} \end{aligned}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้อาจมีเครื่องหมายบวกหรือลบก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าที่ผู้บริโภคทำการบริโภคอยู่ในขณะนั้น ถ้าสินค้าเป็นสินค้าปกติ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นผู้บริโภคก็จะบริโภคสินค้านั้นๆ มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเสนอซื้อกับรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้จึงมีเครื่องหมายเป็นบวก แต่ถ้าสินค้าเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคทำการบริโภคอยู่เมื่อตนมีรายได้ระดับต่ำและเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นผู้บริโภคได้หันไปบริโภคสินค้าอื่นแทน การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเสนอซื้อกับรายได้ก็จะเป็นไป

ในทางตรงกันข้าม ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้จึงมีเครื่องหมายเป็นลบ (นราทิพย์ ชูติวงศ์. 2548: 75-76)

1.1.3.3 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (Cross Elasticity of demand: θ_{AB}) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ความยืดหยุ่นไขว้ คือ ค่าที่ใช้วัดเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีผู้ต้องการซื้อ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ต่อเปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งโดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ ความยืดหยุ่นในกรณีนี้มีสินค้าที่จะต้องพิจารณามากกว่าหนึ่งชนิดดังนั้น ดังนั้นจะใช้สัญลักษณ์ θ แทนความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น แล้วทำการพิจารณาความมากน้อยของปริมาณเสนอซื้อสินค้า A ที่จะเปลี่ยนแปลงไป เมื่อราคาสินค้า B เปลี่ยนแปลงไป เราจะเขียนสูตรความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ได้ว่า

$$\begin{aligned}\theta_{AB} &= \frac{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงปริมาณเสนอซื้อ A}}{\text{เปอร์เซ็นต์ (หรืออัตรา) การเปลี่ยนแปลงราคา B}} \\ &= \frac{\frac{dQ_A}{Q_A}}{\frac{dP_B}{P_B}} \\ &= \frac{dQ_A}{dP_B} \times \frac{P_B}{Q_A}\end{aligned}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นอาจมีเครื่องหมายบวกหรือลบก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะความสัมพันธ์ของสินค้าสองชนิดที่เรากำลังพิจารณาอยู่นั้น ถ้าสินค้า A และ B เป็นสินค้าที่ใช้แทนกัน เมื่อราคาสินค้า B เปลี่ยนแปลงไป จะทำให้ปริมาณซื้อสินค้า A เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า B ความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้า A ต่อราคาสินค้า B จะมีเครื่องหมายบวก ในทางตรงกันข้าม ถ้าสินค้า A และ B เป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกัน เมื่อราคาสินค้า B เปลี่ยนแปลงไป จะทำให้ปริมาณซื้อสินค้า A เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า B ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้า A ต่อราคาสินค้า B จะมีเครื่องหมายลบ

การใช้ค่าความยืดหยุ่นของต่อราคาสินค้าชนิดอื่นเป็นเครื่องชี้บ่งให้รู้ว่าสินค้าที่เรา กำลังพิจารณาร่วมกันอยู่นั้นเป็นสินค้าที่ใช้แทนกันหรือใช้ร่วมประกอบกัน ใช้แทนกันได้ดีเพียงไร หรือจำเป็นต้องใช้ประกอบกันมากน้อยแค่ไหน โดยดูจากเครื่องหมายและค่าตัวเลขความยืดหยุ่นต่อราคาสินค้าชนิดอื่นที่คำนวณได้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งออก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออก

1. ปริมาณการผลิตในประเทศ การส่งออกมีความสัมพันธ์กับปริมาณการผลิตในประเทศในแง่ที่ว่า ถ้าประเทศสามารถผลิตสินค้าได้มากเกินกว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศๆ ก็จะมีสินค้าที่เหลือเพื่อการส่งออกได้ แต่ถ้าประเทศผลิตสินค้าได้น้อยไม่พอความต้องการบริโภคภายในประเทศแล้ว ประเทศก็จะมีสินค้าเหลือเพื่อการส่งออกไปขาย
2. ต้นทุนการผลิต ประเทศที่ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำก็สามารถขายสินค้าของตนในตลาดโลกได้ในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าของประเทศอื่นๆ ประเทศนั้นย่อมจะส่งออกได้มากกว่าประเทศคู่แข่ง
3. อัตราเงินเฟ้อ ประเทศที่ประสบปัญหาเงินเฟ้อในอัตราสูง ค่าครองชีพสูงขึ้นมาก เพราะราคาสินค้าและราคาปัจจัยการผลิตอื่นๆ สูงขึ้น สินค้าที่ส่งออกจึงต้องมีราคาสูงขึ้นด้วย ทำให้ไม่สามารถขายสินค้าแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำกว่า หรือไม่ประสบปัญหาเงินเฟ้อได้ การส่งออกของประเทศจึงลดลง
4. นโยบายการค้าของต่างประเทศ ถ้าต่างประเทศมีนโยบายการค้าแบบเสรีไม่กีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ประเทศก็สามารถส่งสินค้าเข้าไปขายในประเทศนั้นได้สะดวก การส่งออกของประเทศจะสูงขึ้น แต่ถ้าต่างประเทศใช้นโยบายการค้ากีดกันสินค้าจากต่างประเทศโดยวิธีการต่างๆ ทำให้ประเทศไม่สามารถส่งสินค้าเข้าไปขายยังประเทศนั้นๆ ได้สะดวก หรือจำเป็นต้องขายในราคาแพงเพราะต้องเสียภาษีขาเข้าสูง ทำให้ขายได้น้อยลงเหล่านี้นล้วนทำให้การส่งออกและรายได้จากการส่งออกของประเทศค่อนข้างต่ำ
5. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาขายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศเกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเงินสกุลของประเทศกับเงินสกุลของประเทศคู่ค้าเป็นอัตราที่ไม่เหมาะสม ก็อาจทำให้ราคาสินค้าและบริการของประเทศคิดเป็นเงินสกุลต่างประเทศมีราคาถูกหรือแพงเกินไป ซึ่งจะกระทบต่อการส่งออกได้เช่นกัน ทำให้ประเทศส่งออกได้มากขึ้นหรือเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกก็ได้ (รัตนาสายคณิต. 2543: 265-266)

สรุป การส่งออกของประเทศหนึ่งก็เหมือนกับเป็นการนำเข้าของอีกประเทศหนึ่ง

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำเข้า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเข้า

1. ระดับรายได้ประชาชาติ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเข้า กล่าวคือ เมื่อระดับรายได้ประชาชาติสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าสูงด้วยทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น ทั้งนี้เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศการนำเข้า จึงผันแปรไปกับระดับรายได้ประชาชาติในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้เมื่อระดับรายได้ประชาชาติสูงขึ้นตลาดสินค้าในประเทศขยายตัวกระตุ้นให้ผู้ผลิตทำการลงทุนมากขึ้นทำให้ต้องมีการซื้อเครื่องจักรและสินค้าทุนตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ จากต่างประเทศมากขึ้นด้วยประเทศจึงต้องมีการนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ มากขึ้น

2. อัตราเงินเฟ้อ การที่ประเทศต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อในประเทศในอัตราที่สูงระดับราคาสินค้าต่างๆ ไปสูงขึ้นอย่างมาก แสดงว่าสินค้าและบริการต่างๆ ในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาเงินเฟ้อบรรเทาลงบ้าง รัฐบาลอาจต้องยอมให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งมีราคาถูกกว่าเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการเพิ่มอุปทานของสินค้าในระยะสั้น ทำให้ระดับราคาไม่ถีบตัวสูงขึ้น ทางด้านของผู้ผลิตก็มีความต้องการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศมากขึ้น เพราะเขาสามารถนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศได้ในราคาต่ำ สรุปได้ว่าในยามที่ประเทศเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ความต้องการนำเข้าสินค้าจะสูงขึ้นด้วย แต่ในยามที่ประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจชะงักการนำเข้าในช่วงนั้นจะลดลง

3. นโยบายการค้าของประเทศ ประเทศที่ดำเนินนโยบายการค้าแบบเสรี ไม่มีการกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ การนำเข้าของประเทศนั้นทำได้สะดวกไม่มีอุปสรรค กีดขวางการนำเข้าของประเทศจะสูงกว่ากรณีที่ประเทศดำเนินนโยบายกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในตลาดภายในประเทศได้มากขึ้น

4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เนื่องจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศต้องเกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ กล่าวคือ ต้องมีการชำระค่าซื้อสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่เหมาะสมก็กระทบต่อราคาสินค้าเข้า (รัตนา สายคณิต. 2543: 268-269)

สรุป การนำเข้าของประเทศหนึ่งก็เหมือนกับเป็นการส่งออกของอีกประเทศหนึ่ง

2. ลักษณะทั่วไปของอุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย

2.1 ภาวะการผลิตกุ้งของประเทศไทย

อุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกทำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศให้แก่ไทยในแต่ละปีได้เป็นจำนวนมาก โดยการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยได้เริ่มมีบทบาทสำคัญมากขึ้นนับตั้งแต่มีการเพาะเลี้ยงกุ้งในเชิงพาณิชย์ ในภาคการผลิตประเทศไทยสามารถผลิตกุ้งได้เอง เนื่องจากมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลและทางด้านวัตถุดิบภายในประเทศ ประกอบกับจำนวนครัวเรือนที่เพาะเลี้ยงกุ้งในปี พ.ศ. 2551 มีมากกว่า 25,000 ครัวเรือน (กรมประมง) จังหวัดที่สามารถผลิตกุ้งได้เป็นจำนวนมาก ได้แก่ สุราษฎร์ธานี จันทบุรี และสงขลา ซึ่งในแต่ละปีประเทศไทยผลิตกุ้งเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยสามารถผลิตกุ้งกุลาดำได้รวมทั้งสิ้น 7,500 ตัน (ตาราง 7)

แหล่งวัตถุดิบกุ้งของประเทศไทยได้มาจาก 2 แหล่งคือ

1. กุ้งที่จับได้จากธรรมชาติ ปริมาณกุ้งที่จับได้จากธรรมชาติในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณ 3,000 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 ของปริมาณผลผลิตกุ้งที่ผลิตได้ทั้งหมด แหล่งที่มาโดยส่วนใหญ่เป็นการจับจากทะเล
2. กุ้งที่ได้จากการเพาะเลี้ยง ปริมาณกุ้งที่ได้จากการเพาะเลี้ยงในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณ 4,500 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 60 ของปริมาณผลผลิตกุ้งที่ผลิตได้ทั้งหมด ผลผลิตกุ้งกุลาดำส่วนใหญ่เป็นกุ้งที่จับได้จากธรรมชาติ

ปริมาณผลผลิตกุ้งกุลาดำที่ประเทศไทยจับได้ ส่วนใหญ่จะเป็นกุ้งที่ได้จากการเพาะเลี้ยงมากกว่ากุ้งที่จับได้จากธรรมชาติ เนื่องมาจากในอดีตผลผลิตกุ้งกุลาดำส่วนใหญ่เป็นกุ้งที่จับได้จากธรรมชาติต่อมาเมื่อกุ้งเริ่มเป็นที่นิยมในการบริโภคมากขึ้น ทำให้ผลผลิตของกุ้งที่ได้จากทะเลไม่เพียงพอต่ออุปสงค์ ดังนั้นชาวประมงจึงเริ่มหันมาทำการเพาะเลี้ยงแทนการจับกุ้งจากธรรมชาติ และการลดน้อยลงของความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงที่มีอัตราการเกิดทดแทนต่ำกว่าการจับมาก ต่อมารัฐบาลโดยกรมประมงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเพาะเลี้ยงจึงได้เริ่มกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงกุ้ง ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพเพาะเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน กรมประมงได้มีโครงการส่งเสริมการขยายพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืดและชายฝั่งแบบยั่งยืน โดยมุ่งส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืดและพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยคาดว่าจะสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกกุ้ง คือ บ่อนผลผลิตกุ้งเข้าสู่อุตสาหกรรมแปรรูปกุ้งสำหรับการส่งออกเป็นหลัก โดยเฉพาะการแปรรูปในรูปแบบของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ซึ่งในปัจจุบันตลาดต่างประเทศมีความต้องการเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงได้มีการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก ประกอบกับไทยมีปัจจัยที่ช่วยเอื้ออำนวยต่อการเพาะเลี้ยงกุ้งหลายด้าน ทั้งปัจจัยทางด้านลักษณะภูมิประเทศและ

ตาราง 7 ผลผลิตกัญกุดำของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 – 2551

ปี	ผลผลิตกัญทั้งหมด	กัญที่ได้จากการเพาะเลี้ยง		กัญที่จับได้จากธรรมชาติ	
		ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณ(ตัน)	ร้อยละ
2535	179,754	179,358	99.78	396	0.22
2536	220,436	219,900	99.76	536	0.24
2537	259,725	259,084	99.75	641	0.25
2538	257,062	255,890	99.54	1,172	0.46
2539	237,503	235,035	98.96	2,468	1.04
2540	226,056	223,551	98.90	2,505	1.11
2541	248,670	247,458	99.51	1,212	0.49
2542	273,271	271,019	99.18	2,252	0.82
2543	307,261	304,988	99.26	2,273	0.74
2544	276,054	274,330	99.38	1,724	0.62
2545	262,439	260,574	99.29	1,865	0.71
2546	197,786	194,909	98.55	2,877	1.45
2547	109,120	106,884	97.95	2,236	2.05
2548	29,158	26,056	89.36	3,102	10.64
2549	17,328	13,986	80.71	3,342	19.29
2550	14,517	11,317	77.96	3,200	22.04
2551*	7,500	4,500*	60.00	3,000 *	40.00

* ตัวเลขในปี 2551 เป็นตัวเลขโดยประมาณ

ที่มา: กรมประมง

ลักษณะภูมิอากาศ และมีพื้นที่ป่าชายเลนที่สามารถปรับเป็นพื้นที่สำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งได้ และมีอุณหภูมิของอากาศที่อบอุ่นตลอดปีเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงกุ้ง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลให้กุ้งที่เพาะเลี้ยงเจริญเติบโตเร็วและสามารถทำการเพาะเลี้ยงกุ้งได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี

การเพาะเลี้ยงกุ้งในประเทศไทยนั้นเชื่อกันว่า มีการเริ่มเลี้ยงกุ้งแบบดั้งเดิมมาก่อนปี 2485 แต่การเลี้ยงสมัยนั้นไม่นับว่าเป็นการเลี้ยงอย่างจริงจัง แต่เป็นผลพลอยได้จากการทำนาเกลือหรือนาข้าว เช่น ในฤดูน้ำท่วม นาเหล่านี้จะมีลูกกุ้งเข้าไปอาศัยอยู่ซึ่งสามารถทำรายได้ให้กับเจ้าของนา ดังนั้นในระยะเวลาต่อมาจึงเกิดความคิดที่จะเลี้ยงกุ้งขึ้น โดยการดัดแปลงนาเหล่านี้ให้เป็นนากุ้ง ทั้งนี้โดยยกคันดินให้สูง ขุดร่องน้ำทำประตูเก็บกักน้ำ จากการที่เจ้าของนาข้าวและนาเกลือเปลี่ยนอาชีพมาเลี้ยงกุ้ง จึงเป็นสาเหตุให้มีการเรียกอาชีพการเลี้ยงกุ้งนี้ว่า การทำนากุ้ง โดยทั่วไปแล้วการ

เพาะเลี้ยงกุ้งของประเทศไทยสามารถจำแนกลักษณะออกได้เป็น 3 วิธีด้วยกัน คือ

1. การเลี้ยงแบบธรรมชาติ (Extensive System) หรือที่เรียกว่า การทำนากุ้ง ทั้งนี้สาเหตุเพราะว่าพื้นที่การเพาะเลี้ยงส่วนใหญ่ถูกดัดแปลงมาจากนาข้าว มีการริเริ่มทำกันมากกว่า 50 ปีแล้ว ซึ่งนอกจากจะดัดแปลงพื้นที่ในการเพาะเลี้ยงมาจากนาข้าวแล้วยังมีการนำพื้นที่ป่าชายเลนที่เสื่อมโทรมมาทำการเพาะเลี้ยงกุ้งอีกด้วย ลักษณะของการเลี้ยงจะเป็นการเลี้ยงในพื้นที่ขนาดใหญ่ประมาณ 50 – 200 ไร่ โดยการปล่อยหรือดันน้ำทะเลที่มีพันธุ์กุ้งธรรมชาติ ซึ่งจะมีลูกปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ ติดเข้ามาด้วย จากนั้นทำการกักเก็บน้ำทะเลไว้ประมาณ 1 – 2 เดือน โดยไม่ต้องให้อาหารเนื่องจากกุ้งจะกินอาหารที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น แพลงตอน เป็นต้น การเพาะเลี้ยงประเภทนี้จะทำกันมากในเขตจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม โดยจะให้ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ยประมาณ 27 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับวิธีการเพาะเลี้ยงแบบอื่น แต่อย่างไรก็ตามการเพาะเลี้ยงด้วยวิธีนี้ก็ให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการเพาะเลี้ยงแบบอื่น เพราะว่าเป็นการผลิตที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งช่วยให้ผู้ผลิตยังคงมีการผลิตอยู่

2. การเลี้ยงแบบกึ่งธรรมชาติ (Semi Intensive System) เริ่มมีขึ้นในปี พ.ศ. 2517 อันเนื่องมาจากความสำเร็จของการเพาะพันธุ์ลูกกุ้งกุลาดำของกรมประมง โดยการเลี้ยงแบบนี้เป็นการพัฒนามาจากการใช้บ่อเลี้ยงแบบดั้งเดิมมาใช้ร่วมกับกระบวนการผลิต ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น คือ มีการนำลูกกุ้งที่ได้เพาะพันธุ์ไว้แล้วจากการเพาะฟักมาผสมกับพันธุ์กุ้งที่ได้จากธรรมชาติไปบ่ออนุบาล แล้วมาปล่อยในบ่อเลี้ยง ซึ่งจะปล่อยในอัตรา 5 – 10 ตัวต่อตารางเมตร วิธีการแบบนี้ทำให้เราสามารถควบคุมปริมาณการผลิต ควบคุมโรคระบาดและสัตว์น้ำชนิดอื่นๆ ที่ไม่ต้องการได้ โดยจะมีการให้อาหารเสริมและยากำจัดศัตรูกุ้งที่ไม่ต้องการในบ่ออนุบาลก่อนที่จะปล่อยออกไปเลี้ยงร่วมกับกุ้งที่ได้จากธรรมชาติ ทั้งนี้ระยะเวลาในการผลิตจะอยู่ประมาณ 2 – 6 เดือน และมีผลผลิตต่อไร่ ประมาณ 81.7 กิโลกรัมต่อไร่

3. การเลี้ยงแบบพัฒนา (Intensive System) เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2526 เมื่อมีการเข้ามาตั้งโรงงานผลิตอาหารกุ้งของนักลงทุนชาวไต้หวัน ซึ่งเข้ามาพร้อมกับการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการเพาะเลี้ยง คือ มีการใช้ความรู้ทางวิชาการเพื่อการเพาะเลี้ยง ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเพาะขยายพันธุ์กุ้ง การเตรียมบ่อการกำจัดศัตรู การใส่ปุ๋ย การอนุบาลลูกกุ้ง การควบคุมระดับน้ำ การปล่อยพันธุ์ลูกกุ้งลงในบ่อ รวมทั้งการให้อาหารและอาหารเสริมในการปล่อยลูกกุ้งนั้นอัตราที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงแบบนี้คือ 20 – 30 ตัวต่อตารางเมตร และมีการใช้เครื่องตีน้ำเพื่อเพิ่มออกซิเจน ดังนั้นวิธีการนี้จึงทำให้เราสามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของผลผลิตได้เป็นอย่างดีมาก โดยจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงประมาณ 4 – 5 เดือน มีผลผลิตเฉลี่ย 881.5 กิโลกรัมต่อไร่ ในปัจจุบันแนวโน้มที่เกษตรกรจะหันมาทำการผลิตด้วยวิธีนี้จึงมีมากขึ้น

2.2 การตลาดของกุ้งกุลาดำภายในประเทศ

การค้ากุ้งกุลาดำภายในประเทศ ลักษณะการซื้อขายกุ้งกุลาดำส่วนใหญ่ใช้ระบบการประมูลโดยการตลาดกุ้งกุลาดำภายในประเทศสามารถแยกพิจารณา 2 ลักษณะดังนี้

1. กุ้งที่ส่งไปจำหน่ายในตลาดสดเพื่อการบริโภคภายในประเทศ เป็นกุ้งขนาดเล็กหรือมีขนาดและลักษณะที่โรงงานแปรรูปหรือห้องเย็นไม่ต้องการรับซื้อ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นกุ้งติดโรคที่ต้องจับก่อนกำหนด (ก่อนอายุ 4 เดือน) การจำหน่ายกุ้งในตลาดสดนี้จะจำหน่ายผ่านแพกุ้งในตลาดกลางไปยังผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกในตลาดสด

2. กุ้งที่จำหน่ายให้ห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูปเพื่อทำการแปรรูปส่งออก การซื้อขายจะเริ่มจากเมื่อผู้เลี้ยงกุ้งต้องการจะจับกุ้งขาย ซึ่งปกติอายุประมาณ 4 เดือน ผู้เลี้ยงกุ้งจะแจ้งไปยังพ่อค้ากุ้งในตลาดกลาง โรงงานห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูปกุ้งเพื่อให้มาตกลงราคารับซื้อ มีการสุ่มตัวอย่างกุ้งจากบ่อเพื่อเป็นตัวแทนของกุ้งขนาดต่างๆ และเจรจาต่อรองราคาตามขนาดกุ้ง เมื่อตกลงราคาได้แล้วจะมีการสูบน้ำออกจากบ่อเพื่อจับกุ้งมาชั่งน้ำหนัก คัดแยกประเภทและนำไปแช่หรือ凍น้ำแข็งหรือใส่รถที่เป็นห้องเย็นขนส่งไปตลาดกลางกุ้งหรือโรงงาน

สำหรับตลาดกุ้งกุลาดำในประเทศสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ตามขนาดของธุรกรรม และลักษณะกายภาพของตลาดแต่ละแห่ง ดังนี้ (สถาบันอาหาร. 2547)

1. ตลาดท้องถิ่นหรือตลาดระดับฟาร์ม (Local Grower's Market) เป็นตลาดที่อยู่ในแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งในท้องถิ่น ทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตจากบ่อเลี้ยงในท้องถิ่นส่งไปยังโรงงานแปรรูปหรือตลาดกลางต่อไป โดยเป็นตลาดขนาดเล็กเนื่องจากปริมาณการค้าและจำนวนของพ่อค้าคนกลางที่ทำการประมูลซื้อขายผลผลิตแต่ละครั้งมีไม่มากนัก

2. ตลาดกลาง (Assembly Wholesale's Market) เป็นตลาดที่อยู่ในศูนย์กลางค้าส่งกุ้งของจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายกุ้งที่ได้จากการรวบรวมผลผลิตจากท้องที่แหล่งผลิต ปัจจุบันมี 3 ตลาด คือ ตลาดกลางสัตว์น้ำจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่อำเภอปากพนัง ตลาดกลางสัตว์น้ำจังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่ที่ตลาดทะเลไทย อำเภอเมือง และตลาดประมูลสัตว์น้ำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ที่สหกรณ์สุราษฎร์ธานี อำเภุนพิน การซื้อขายในตลาดกลางใช้วิธีประมูลเป็นหลักสินค้าจากตลาดกลางจะถูกส่งไปขายต่อในตลาดต่างจังหวัด หรือโรงงานอุตสาหกรรมอาหารที่ต้องการนำไปแปรรูปเพื่อการส่งออกต่างประเทศอีกต่อหนึ่ง ตลาดระดับนี้มีปริมาณการค้าและพ่อค้าคนกลางค่อนข้างมาก

3. ตลาดปลายทาง (Terminal Market) เป็นตลาดของผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งไปยังตลาดใหญ่แห่งอื่น เป็นตลาดกุ้งขนาดใหญ่ที่สุด โดยมีผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการตลาดและมีปริมาณการซื้อขายผลผลิตเป็นจำนวนมากส่วนตลาดขายปลีกในประเทศนั้นมีสัดส่วนไม่มากนัก

การศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งจำเป็นที่จะต้องทราบถึงวิธีการตลาดของกุ้งภายในประเทศ ตั้งแต่ต้นทางโดยเริ่มจากกุ้งกุลาดำที่จับจากฟาร์มของผู้เลี้ยงจนถึงผู้ส่งออก

วิธีการตลาดกุ้งของประเทศไทยนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 รูปแบบ คือ

1. ผู้เลี้ยงกุ้ง → ผู้รวบรวมกุ้ง → แพที่ตลาดกลางกุ้ง
→ ห้องเย็นหรือผู้แปรรูป → ส่งออก
2. ผู้เลี้ยงกุ้ง → ผู้รวบรวมกุ้ง → ห้องเย็นหรือผู้แปรรูป → ส่งออก
3. ผู้เลี้ยงกุ้ง → ห้องเย็นหรือผู้แปรรูป → ส่งออก
4. ผู้เลี้ยงกุ้ง → ผู้รวบรวมกุ้ง → แพที่ตลาดกลางกุ้ง
→ ผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีก → ผู้บริโภคในประเทศ
5. ผู้เลี้ยงกุ้ง → ผู้รวบรวมกุ้ง → ส่งออก
6. ผู้เลี้ยงกุ้ง → แพที่ตลาดกลางกุ้ง → ห้องเย็นหรือผู้แปรรูป → ส่งออก

จากรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีผู้ที่อยู่ในกระบวนการทางการตลาดของกุ้งอยู่หลายขั้นตอน โดยผู้ประกอบการของแต่ละขั้นตอนมีหน้าที่ดังนี้

1. ผู้เลี้ยงกุ้ง เป็นผู้เพาะเลี้ยงกุ้งเพื่อขายให้กับผู้ที่มารับซื้อ
2. ผู้รวบรวมกุ้ง หรือพ่อค้าคนกลาง มีหน้าที่ในการซื้อขายกุ้งกุลาดำจากผู้เพาะเลี้ยงโดยจะใช้วิธีการประมูล โดยราคาประมูล จะรับราคามาจากตลาดกลางมหาชัย หรือโรงงานแปรรูปในท้องถิ่น ซึ่งใครที่เสนอราคาสูงกว่าก็จะได้ไป ทั้งนี้ต้องเป็นผู้ลงมือจับกุ้งเอง หรือให้ผู้เพาะเลี้ยงจับให้แล้วแต่ตกลงกัน จากนั้นก็จะนำไปขายต่อให้กับแพกุ้งหรือขายต่อให้กับห้องเย็นในบางกรณีผู้รวบรวมกุ้งจะทำการแปรรูปแล้วนำไปขายยังต่างประเทศเองอีกด้วย

3. แพที่ตลาดกลางกุ้ง เป็นแหล่งที่ผู้ซื้อและผู้ขายมาพบกัน จะมีกระบวนการซื้อขายโดยวิธีการประมูล ซึ่งตลาดกลางกุ้งแห่งเดียวในประเทศไทย คือ ตลาดค้ากุ้งมหาชัย ทั้งนี้เพราะในแถบนั้นมีการเพาะเลี้ยงกุ้งกันมาก รวมถึงมีผู้ประกอบการห้องเย็นเป็นจำนวนมากอีกด้วย ซึ่งจะสามารถรองรับกุ้งที่จะเข้ามาขายได้จำนวนมากและขายได้ทุกขนาด ตลาดกุ้งมหาชัยจึงมีความสำคัญต่อระบบการตลาดกุ้งในเมืองไทยเป็นอย่างมาก โดยราคาขายกุ้งที่ตลาดมหาชัยมีผล

โดยตรงต่อปริมาณการผลิตและราคาซื้อขายในต่างประเทศ ส่วนมากแล้วกุ้งที่ขายอยู่ในตลาดมหาชัยนั้นจะถูกส่งไปขายให้กับห้องเย็นเพื่อทำการส่งออกต่อไป

4. ผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีก ถือว่ามีบทบาทน้อยที่สุดในกระบวนการทางการตลาดของกุ้งในประเทศไทย เนื่องจากปริมาณการผลิตกุ้งทั้งหมดนั้นส่วนใหญ่เน้นการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

5. ห้องเย็น หรือ ผู้ส่งออก หรืออาจจะเรียกว่าโรงงานแปรรูปเยือกแข็ง เนื่องจากกุ้งส่วนมากจะถูกนำมาแปรรูปแช่แข็ง ณ โรงงาน แล้วทำการส่งออกต่อไป ขั้นตอนนี้ถือได้ว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการส่งออก โดยห้องเย็นจะรับซื้อกุ้งจากผู้รวบรวมกุ้งหรือซื้อจากแพที่ตลาดกลางกุ้งเพื่อนำมาแปรรูปแช่แข็ง แต่ถ้าในกรณีห้องเย็นอยู่ใกล้บ่อเพาะเลี้ยงของเกษตรกร ก็อาจเขาไปรับซื้อโดยตรงจากเกษตรกรเองเลยก็ได้

จากวิธีการตลาดกุ้งของประเทศไทย 6 รูปแบบ สามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้

- วิธีการตลาดที่ 1 นับได้ว่ามีความสำคัญมาก ทั้งนี้เนื่องจากร้อยละ 42.42 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด จะมีขั้นตอนในทางตลาดในลักษณะนี้คือ ผู้รวบรวมกุ้งจะเข้าไปรับซื้อกุ้งจากฟาร์มผู้เลี้ยงแล้ว โดยการประมูลราคาตามขนาดกุ้งเฉลี่ยในบ่อแล้วชั่งน้ำหนักคัดขนาดและแช่น้ำแข็งเพื่อ

ส่งมาขายยังตลาดกลางที่จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อประมูลราคาโดยห้องเย็นหรือนายหน้าของห้องเย็น เพื่อทำการแปรรูปและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

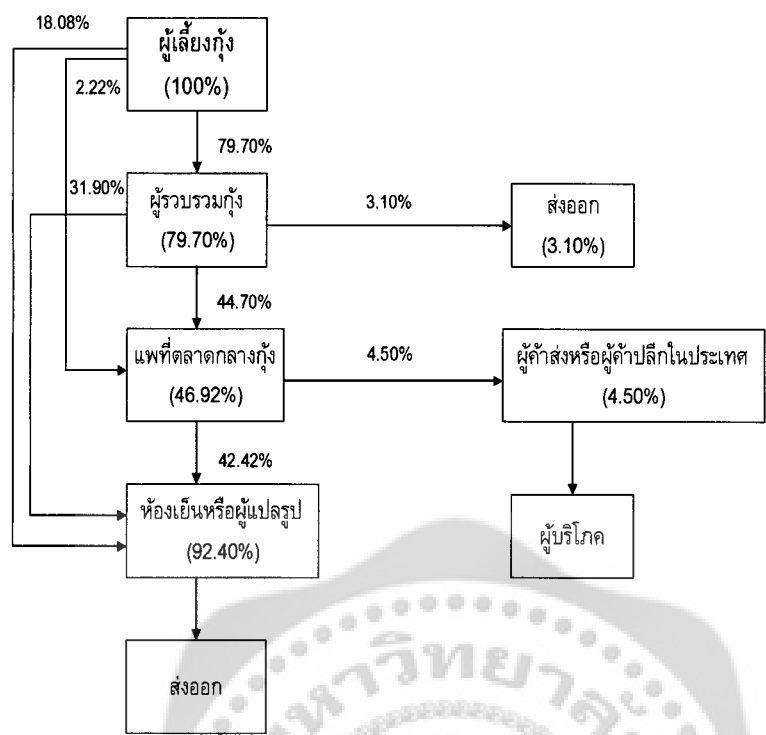
- วิธีการตลาดที่ 2 ผู้รวบรวมกุ้งจะรับซื้อกุ้งจากฟาร์ม แล้วนำไปให้ห้องเย็นหรือผู้แปรรูปทำการแปรรูปและส่งออกซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.90 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด

- วิธีการตลาดที่ 3 ผู้เลี้ยงกุ้งจะนำกุ้งไปขายให้ห้องเย็นโดยตรง หรือห้องเย็นออกไปรับซื้อกุ้งจากฟาร์มผู้เลี้ยงโดยตรง โดยไม่ผ่านทั้งตลาดกลางและผู้รวบรวมกุ้ง แล้วทำการแปรรูปและส่งออกคิดเป็นร้อยละ 18.08 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด

- วิธีการตลาดที่ 4 ผู้รวบรวมกุ้งจะรับซื้อกุ้งจากฟาร์มผู้เลี้ยง แล้วไปขายที่แพในตลาดกลางกุ้ง ซึ่งอยู่ในวิธีการตลาดที่ 1 เพียงแต่ผู้ที่ประมูลได้ในตลาดกลางจะเป็นผู้ค้าส่ง มือ 1 และทำการขายให้กับผู้ค้าส่งมือ 2 หรือผู้ค้าปลีก คิดเป็นร้อยละ 4.50 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด

- วิธีการตลาดที่ 5 ผู้รวบรวมกุ้งจะรับซื้อกุ้งจากผู้เลี้ยง โดยผู้เลี้ยงนำไปส่งให้ หรือผู้รวบรวมไปรับกุ้งที่ฟาร์ม แล้วทำการคัดเลือกกุ้งตามขนาดและคุณภาพที่ผู้ซื้อต่างประเทศต้องการส่งออกจำหน่ายยังประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียในลักษณะกุ้งกุลาดำแช่เย็นซึ่งพบเฉพาะในภาคใต้เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 3.10 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด

- วิธีการตลาดที่ 6 ผู้เลี้ยงกุ้งจากฟาร์มจะนำกุ้งมาขายที่ตลาดกลางโดยผ่านแพกุ้ง และห้องเย็นเข้ามารับซื้อเพื่อแปรรูปและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของปริมาณกุ้งทั้งหมด

ภาพประกอบ 5 วิธีการตลาดกุ้งกุลาดำของประเทศไทย

จากภาพประกอบ 5 แสดงสัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เลี้ยงกุ้ง - จำหน่ายกุ้งให้ผู้รวบรวมกุ้ง โดยผู้รวบรวมกุ้งจะเข้าไปรับซื้อกุ้งจากฟาร์มผู้เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 79.70
2. ผู้รวบรวมกุ้ง (ร้อยละ 79.70)
 - จำหน่ายกุ้งที่แพในตลาดกลางกุ้ง คิดเป็นร้อยละ 44.70
 - ทำการคัดเลือกกุ้งตามขนาดและคุณภาพของตลาดผู้ซื้อเพื่อส่งออก คิดเป็นร้อยละ 3.10
 - นำกุ้งไปให้ห้องเย็นหรือผู้แปรรูปทำการแปรรูปและส่งออก ร้อยละ 31.90
3. แพที่ตลาดกลางกุ้ง (ร้อยละ 46.92)
 - ห้องเย็นเข้ามารับซื้อเพื่อแปรรูปและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 42.42
 - ผู้ที่ประมูลกุ้งได้ในตลาดกลางจะทำการขายให้กับผู้ค้าส่งหรือผู้ค้าปลีกในประเทศคิดเป็นร้อยละ 4.50

4. ห้องเย็นหรือผู้แปรรูป (ร้อยละ 92.40)

- ผู้รวบรวมกุ้งนำกุ้งไปให้ห้องเย็นหรือผู้แปรรูปทำการแปรรูปและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 31.90
- ผู้เลี้ยงกุ้งจะนำกุ้งไปขายให้ห้องเย็นโดยตรง หรือห้องเย็นออกไปรับซื้อกุ้งจากฟาร์มผู้เลี้ยงโดยตรง โดยไม่ผ่านทั้งตลาดกลางและผู้รวบรวมกุ้ง แล้วทำการแปรรูปและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 18.08
- ห้องเย็นหรือนายหน้าของห้องเย็นจะทำการประมูลราคากุ้ง และนำมาแปรรูปและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 42.42

2.3 กรรมวิธีการผลิตกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย

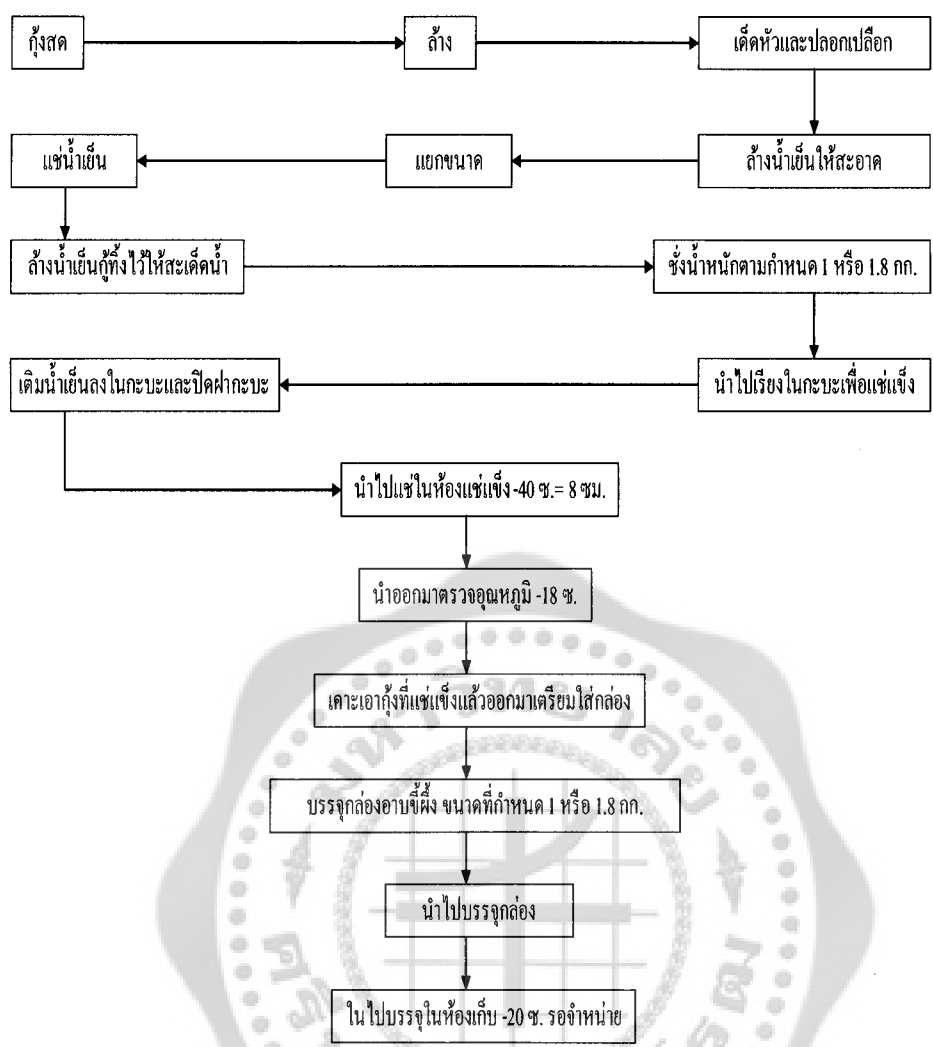
การผลิตกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งกรรมวิธีนั้นไม่ยุ่งยากและสลับซับซ้อนเหมือนอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยวัตถุดิบ คือ กุ้ง ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นกุ้งกุลาดำจะถูกล้ําเลียงจากเรือประมงที่แปปลาหรือสะพานปลาหรือจากบ่อเพาะเลี้ยงมายังโรงงาน หลังจากนั้นวัตถุดิบจะผ่านขบวนการผลิตดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ โรงงานแปรรูปทำการตรวจสอบคุณภาพกุ้งก่อน เช่น ตรวจกลิ่นโคลน กลิ่นน้ำมัน แล้วผ่านการชั่งน้ำหนักเพื่อทำการคัดขนาดและคุณภาพ หลังจากนั้นจึงนำวัตถุดิบมาล้างทำความสะอาดและเข้าสู่กระบวนการแปรรูปกุ้งตามลักษณะที่ต้องการ เช่น เด็ดหัว ปอกเปลือก หรือยัดตัว เป็นต้น ต่อจากนั้นกุ้งที่ผ่านกระบวนการแปรรูปแล้ว จะนำกุ้งไปล้างน้ำผสมคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรค แล้วนำไปล้างในน้ำสะอาดอีกครั้งหนึ่งจากนั้นก็คัดขนาดและคุณภาพตามความต้องการของลูกค้าก่อนนำไปเรียงในถาด

2. ขั้นแช่แข็ง ถาดที่บรรจุกุ้งแล้วจะถูกนำไปใส่ในห้องแช่แข็ง ซึ่งจะลดอุณหภูมิอยู่ที่ -41 องศาเซลเซียส ในเวลา 8 ชั่วโมง

3. ขั้นบรรจุและเก็บ กุ้งที่แช่แข็งแล้วจะถูกนำไปบรรจุใส่ถุงพลาสติกที่พิมพ์ด้วยรูปภาพสีสันท่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด แล้วใส่กล่องกระดาษอบซีฟี่ ขนาดบรรจุสุทธิ 1 กิโลกรัม หรือ 1.8 กิโลกรัม แล้วนำไปเก็บในห้องเก็บที่มีอุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียสเพื่อรอการส่งออกต่อไป สินค้าจะมีอายุการเก็บรักษานาน 6 - 24 เดือน

ขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวได้จากภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการผลิตกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็ง

2.4 ปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง

ปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง คือ ความสดและความสะอาด โรงงานต้องทำการผลิตให้ถูกสุขลักษณะของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว ดังนั้นสิ่งที่ควรตระหนักทั้งก่อนและหลังกรรมวิธีการผลิตควรเป็นดังนี้

ก. วัตถุดิบ จะต้องเลือกวัตถุดิบที่สดและสะอาดปราศจากสิ่งเจือปนปราศจากจุลินทรีย์ทำให้เกิดโรคซึ่งเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ปราศจากสารพิษหรือสารเคมีซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ เช่น สารปรอท สารหนูและสารตะกั่ว เป็นต้น โดยในการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ ผู้ผลิตอาจรับวัตถุดิบมาจากชาวประมง หรือประมงจากสะพานปลา หรือมีพ่อค้ารับซื้อจากท่าเรือต่างๆ นำมาส่งให้กับบริษัทในสภาพกุ้งทั้งตัว (ถ้าสดมาก) หรือเด็ดหัวแล้ว (ในกรณีที่ต้องการป้องกันการเกิดจุดดำบนตัวกุ้ง) หลังจากรับวัตถุดิบแล้วจะทำการล้างด้วยน้ำที่ผ่านการเติมคลอรีน และทำให้เย็นลงประมาณ 10 องศาเซลเซียส และก่อนนำวัตถุดิบเข้าโรงงานจะต้องทำการตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบทั้งทางด้านกายภาพ เช่น ตรวจสอบกลิ่นโคลน กลิ่นเหม็นเน่าที่เกิดจากความไม่สด กลิ่นน้ำมันดีเซลที่เกิดมาจากน้ำมันที่รั่วไหลในบ่อเลี้ยง ฯลฯ และทางเคมี เช่น ตรวจสอบกรดค้างของ Oxolinic Acid หรือ Oxytetracycline

ข. คนงาน คุณภาพของสินค้าสัตว์น้ำแช่แข็งขึ้นอยู่กับคนงานเป็นอย่างมาก คนงานจะต้องความสะอาดก่อนจะเข้าทำงาน ต้องแต่งตัวด้วยเสื้อคลุม สวมหมวกและถุงมือเสมอ ระหว่างการทำงานป้องกันมิให้เชื้อโรคจากร่างกายกระจายออกมา นอกจากนี้ต้องเป็นคนที่มีความสุขภาพดีและไม่เป็นโรคติดต่อ

ค. บริเวณโรงงานรวมถึงที่ทำความสะอาดวัตถุดิบ จะต้องถูกสุขลักษณะควรตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีทางระบายน้ำและที่กำจัดน้ำเสีย มีแสงสว่างเพียงพอภาชนะที่ใช้บรรจุวัตถุดิบจะต้องสะอาดปราศจากสนิม

ง. น้ำใช้มี 2 ประเภท คือ น้ำใช้สำหรับการผลิตกับน้ำที่ใช้ล้างภาชนะที่ใส่วัตถุดิบ และน้ำสำหรับล้างพื้นโรงงาน ต้องมีคุณสมบัติเท่าน้ำประปาผสมคลอรีนเข้มข้น

จ. ห้องทำความเย็นและห้องแช่แข็ง ต้องมีประสิทธิภาพที่ดี คือ มีความเย็นมากที่สุดและสามารถแช่แข็งได้เร็วที่สุด ห้องแช่แข็งถ้าสามารถทำความเย็นได้ถึง -40 องศาเซลเซียสได้เร็วเท่าใดก็จะทำให้คุณภาพของวัตถุดิบดีเท่านั้น ส่วนในห้องเก็บควรรักษาระดับอุณหภูมิให้ได้ -20 องศาเซลเซียสอยู่เสมอ

2.5 ประเภทของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่ส่งออก

กุ้งที่พ่อค้าส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิด แต่ชนิดที่นิยมกันในตลาดต่างประเทศนั้นได้แก่ กุ้งกุลาดำ รูปแบบใช้ในการส่งออกมี 2 แบบด้วยกัน คือ

1. Block Frozen เป็นกรรมวิธีการแช่แข็งกุ้งแบบรวมกันหลายชิ้นหรือหลายตัวในก้อนเดียวกัน โดยเรียงสินค้าในถาดโลหะในขนาดน้ำหนักต่างๆที่ต้องการของผู้ซื้อ เช่น 1 กิโลกรัม 2 กิโลกรัม หรือ 4 ปอนด์ เติมน้ำให้เต็มแล้วจึงนำเข้าเครื่องแช่แข็งแบบ Contact Freezer โดยใช้อุณหภูมิ -35 ถึง -40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6-8 ชั่วโมง เมื่อสินค้าอยู่ในสภาพเยือกแข็งแล้วจึงแกะออกจากถาด จะได้สินค้าในรูปทรงก้อนสี่เหลี่ยมจากนั้นจึงทำการบรรจุในกล่องกระดาษเคลือบเทียนแล้วนำมารวมใส่กล่องกระดาษขึ้นอีกชั้นหนึ่งเพื่อเตรียมสำหรับส่งออก

2. Individual Quick Frozen : I.Q.F. เป็นกรรมวิธีการแช่แข็งผลิตภัณฑ์กุ้งในลักษณะที่เป็นตัวหรือเป็นชิ้นเดียว โดยเรียงสินค้าทีละชิ้น แล้วนำผ่านเครื่องแช่แข็ง I.Q.F. โดยใช้อุณหภูมิต่ำกว่า -40 องศาเซลเซียส เป็นเวลาประมาณ 5-15 นาที ซึ่งกุ้งแบบนี้จะเป็นกุ้งเนื้อ (เด็ดหัว ปอกเปลือก และผ่าหลังแล้ว) เมื่อสินค้าอยู่ในสภาพแช่เยือกแข็งแล้ว จึงทำการบรรจุใส่ถุงพลาสติกขนาดน้ำหนักต่างๆ กัน เช่น 1/2 ปอนด์ 1 ปอนด์ หรือ 3 ปอนด์ แล้วจึงบรรจุลงกล่องกระดาษอบขึ้นฉ่ำเพื่อรอการส่งออกต่อไปวิธีนี้เหมาะสำหรับจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรงเพราะพร้อมที่จะนำไปประกอบอาหารได้ทันที สำหรับลักษณะกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่ได้รับการแปรรูป ในปัจจุบันนิยมทำกันในรูปแบบต่างๆ คือ

1. Whole หรือ Headon Shell-On คือ กุ้งชนิดไม่เด็ดหัว ไม่แกะเปลือก เป็นกุ้งทั้งตัว

2. Headless Shell-On คือ กุ้งเด็ดหัว แต่ไม่แกะเปลือก

3. Peeled and Deveined คือ กุ้งเด็ดหัว แกะเปลือก ไม่ไว้หาง และผ่าหลังเอาไส้ออก

4. Peeled Undeined คือ กุ้งเด็ดหัว แกะเปลือก ไม่ไว้หางและไม่ผ่าหลัง

5. Peeled and Deveined Tail On คือ กุ้งเด็ดหัว แกะเปลือกไว้หาง และผ่าหลังเอาไส้ออก

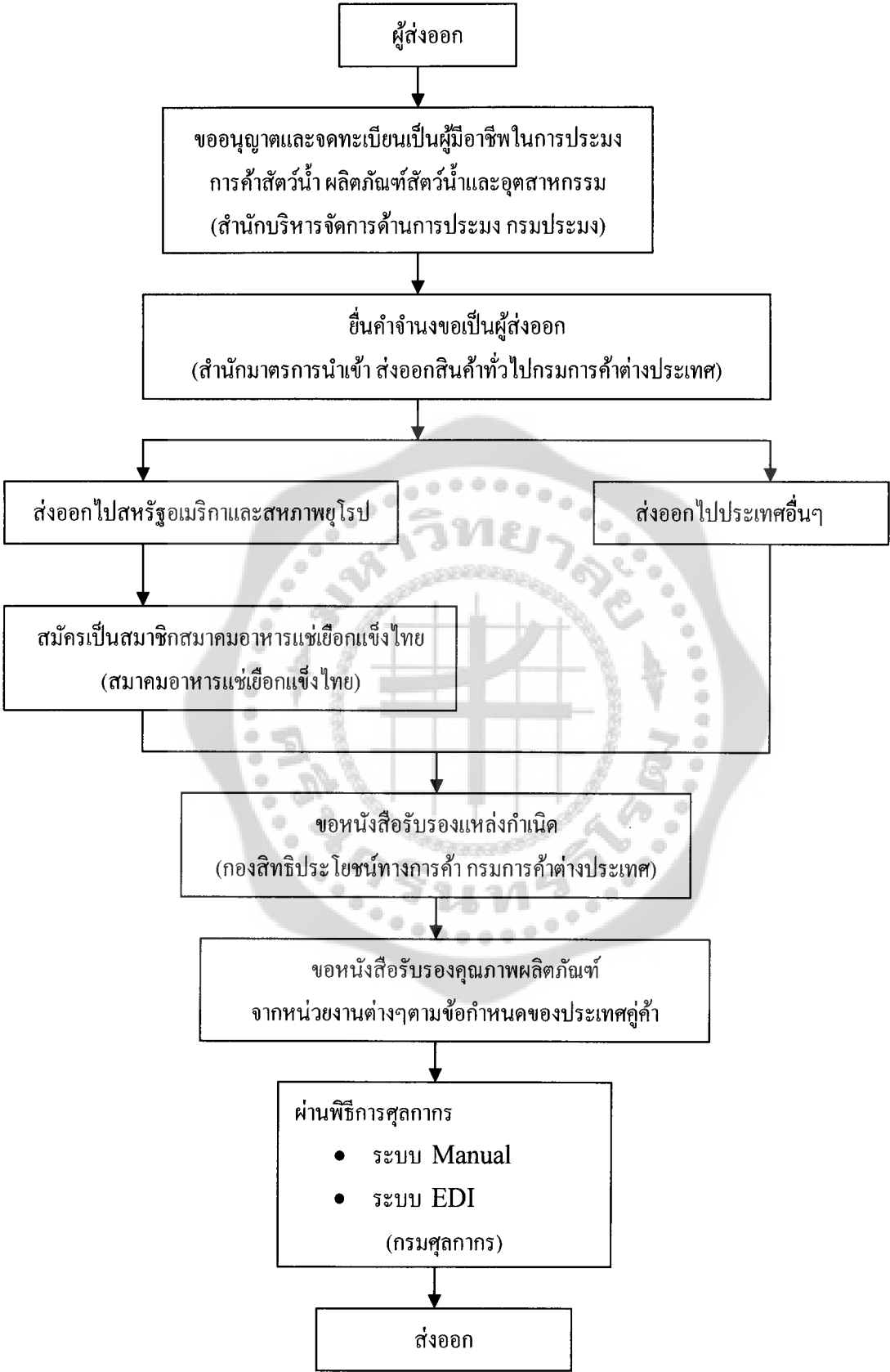
6. Peeled Undeined Tail On คือ กุ้งเด็ดหัว แกะเปลือกไว้หาง และไม่ผ่าหลัง

7. Piece หรือ Broken คือ เนื้อกุ้งเป็นชิ้นๆ

2.6 ขั้นตอนการส่งออก

ผลิตภัณฑ์กุ้งที่ได้จากการแปรรูปเมื่อต้องการส่งออกต่างประเทศ จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ยื่นคำขออนุญาตและจดทะเบียนผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ (สำนักบริหารจัดการด้านประมง กรมประมง)
2. สมัครเป็นสมาชิกสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย ในกรณีที่ส่งออกไปสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป (สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย)
3. ขออนหนังสือรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานต่างๆ ตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า หนังสือรับรองการวิเคราะห์/ใบรับรองสุขอนามัย(Certificate of Analysis หรือ Analysis and Health Certificate) จากกรมประมง
4. หนังสือรับรองสุขลักษณะ (Sanitary Certificate) จากกรมควบคุมโรคติดต่อ
5. หนังสือรับรองเรื่องสารปรอท (Mercury Certificate) จากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
6. ยื่นความจำนงขอเป็นผู้ส่งออกต่อกองการค้าสินค้าทั่วไป ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปีก่อนปีที่จะมีการส่งออก (ยกเว้นการส่งออกกุ้งและปลาหมึกแช่เย็น) (กรมการค้าต่างประเทศ)
7. ขออนหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า จากกรมการค้าต่างประเทศ
8. ตรวจสอบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร จากกรมการค้าต่างประเทศ
9. ผ่านพิธีการศุลกากระบบ Manual / ระบบ EDI

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการส่งออก

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรัญชัย ก่อศรีพิทักษ์กุล (2539) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปตลาดญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา” โดยทำการศึกษาปัจจัยการผลิต การตลาด และการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทย ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยในตลาดญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาและค่าความยืดหยุ่น โดยทำการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรในสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) กำหนดให้อุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยขึ้นอยู่กับราคาส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยปรับด้วยราคาส่งออกของประเทศคู่แข่ง และขึ้นอยู่กับรายได้ประชาชาติ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2521 – 2537

ผลการศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของประเทศไทยไปตลาดญี่ปุ่น ปรากฏว่าราคาส่งออกกุ้งของไทยปรับด้วยราคาส่งออกของประเทศคู่แข่ง รายได้ประชาชาติของญี่ปุ่น เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีต่อการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปญี่ปุ่นร้อยละ 96 จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของราคาส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยและรายได้ประชาชาติญี่ปุ่น มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยค่าความยืดหยุ่นของ

ราคาส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยและรายได้ประชาชาติญี่ปุ่นมีค่าเท่ากับ 1.0354 และ 1.826 ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของประเทศไทยไปตลาดสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่าราคาส่งออกของไทยปรับด้วยราคาส่งออกของประเทศคู่แข่ง รายได้ประชา

ชาติของสหรัฐอเมริกา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีต่อผลการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 98 จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของราคาส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยและรายได้ประชาชาติสหรัฐอเมริกา มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าความยืดหยุ่นของราคาส่งออกกุ้งแช่แข็งของประเทศไทยและรายได้ประชาชาติสหรัฐอเมริกามีค่าเท่ากับ 1.8715 และ 4.116 ตามลำดับ

ฉลองภพ สุสังกรกาญจน์, ณัฐรพงค์ ทองภักดี และคณะ (2541) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยกระทบการส่งออกของไทยและยุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข” เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น โดยสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติของอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยในรูป Log-Linear Model โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2539

ผลการศึกษาอุปสงค์ส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า รายได้ อัตราแลกเปลี่ยน และค่าจ้างแท้จริง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.6783, 1.0513 และ -1.3498 ตามลำดับ

ผลการศึกษาอุปสงค์ส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปประเทศญี่ปุ่น ปรากฏว่ารายได้ อัตราแลกเปลี่ยน และค่าจ้างแท้จริง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 5.4307, 8.4171 และ -10.8070 ตามลำดับ

พรชัย ชูเลิศมงคล (2542) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่น” โดยการหาค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่นต่อราคาและมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น ประมาณการณ์และพยากรณ์ ปริมาณความต้องการการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่นในอีก 5 ปีข้างหน้าระหว่างปี พ.ศ. 2542 – 2546 โดยสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ของการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี 2525 – 2539 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่น คือ ราคาส่งออก F.O.B. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยไปญี่ปุ่นที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของญี่ปุ่น ปัจจัยรองลงมา คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นของญี่ปุ่น ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาส่งออก F.O.B. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยไปประเทศญี่ปุ่น ราคาส่งออกปลาหมึกแช่แข็งไทยไปประเทศญี่ปุ่น และมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นของญี่ปุ่นที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ -2.17, 0.83 และ 4.82 ตามลำดับ การพยากรณ์ปริมาณความต้องการการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยของญี่ปุ่น มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 -2546 โดยญี่ปุ่นมีอุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทย เฉลี่ยปีละ 89,398.07 ตัน และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.65 ต่อปี

วรวิทย์ โกยสมบัติ (2542) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์อุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสิงคโปร์” เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสิงคโปร์ และหาค่าความยืดหยุ่นรวมทั้งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ตลอดจนเปรียบเทียบกับประเทศผู้ส่งออกสำคัญในตลาดสิงคโปร์ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ ใช้ข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่ปี 2530 – 2540

ผลการศึกษาอุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปยังสิงคโปร์ พบว่า การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ตอบสนองต่อปัจจัยผลิตภัณฑ์ภายในประเทศต่อหัวของสิงคโปร์มากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และปัจจัยราคาส่งออกปลาหมึกแช่แข็ง โดยแต่ละปัจจัยดังกล่าวมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ +2.88 , -1.33 และ -0.60 ตามลำดับ

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย และประเทศผู้ส่งออกสำคัญในตลาดสิงคโปร์ พบว่าการนำเข้าจากไทยและเมียนมาร์เพิ่มขึ้น เนื่องจากความได้เปรียบจากการขยายขนาดตลาดการนำเข้าจากจีนและเวียดนามเพิ่มขึ้น เนื่องจากความได้เปรียบจากการแข่งขัน ในตลาดการนำเข้าจากโอเชียเนียและมาเลเซียลดลงเนื่องจากความเสียเปรียบจากการแข่งขันในตลาด

ชลทรัพย์ คิตรังสรรค์ (2545) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากไทย” โดยศึกษาลักษณะอุตสาหกรรมกุ้งสดแช่แข็งทั้งในด้านการผลิตและด้านการตลาด ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนและคำนวณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทยและอินเดีย ศึกษาผลจากการลดอัตราภาษีนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนที่มีต่อมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งจากไทยและอินเดีย โดยใช้แบบจำลองในรูปสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย คือ ราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดีย ราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเฉลี่ยต่อหัวของจีน โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 3.899, -3.816 และ 1.026 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดีย คือ ราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดีย ราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเฉลี่ยต่อหัวของจีน โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -4.386, 1.539 และ 0.694 ตามลำดับ สำหรับผลการศึกษาการลดอัตราภาษีนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนที่มีต่อมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทยและอินเดีย พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 มูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทยเท่ากับ 8.98, 18.57 และ 46.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ ส่วนมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 เท่ากับ 44.64, 99.47 และ 269.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ เนื่องมาจากความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทยและอินเดียมีค่าความยืดหยุ่นสูง

รุ่งโรจน์ พัฒนบุญไพบูลย์ (2547) ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนและหลังการลดค่าเงินบาท ” โดยศึกษาสถานการณ์การผลิตและการตลาดส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา และวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาก่อนและหลังการลดค่าเงินบาท ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545 โดยใช้วิธีวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด โดยกำหนดให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยไปสหรัฐอเมริกาขึ้นอยู่กับราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา และอัตราแลกเปลี่ยน โดยทำการศึกษาเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนลดเงินบาทใช้ข้อมูลสถิติรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2536 – เดือนมิถุนายน 2540 และช่วงหลังลดค่าเงินบาทใช้ข้อมูลสถิติรายเดือนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2540 – เดือนธันวาคม 2545

ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา คือ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยและอัตราแลกเปลี่ยน โดยมีค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการส่งออกต่อราคาส่งออกในช่วงก่อนการลดค่าเงินบาท เท่ากับ -0.4820 และในช่วงหลังลดค่าเงินบาทค่าความยืดหยุ่นลดลง เท่ากับ -0.2764 ส่วนค่าความยืดหยุ่นของ

ปริมาณการส่งออกต่ออัตราแลกเปลี่ยนในช่วงก่อนและหลังลดค่าเงินบาท มีค่าเท่ากับ 4.9804 และ 0.3897 ตามลำดับ

อัจฉรา ชาบาง (2551) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี” โดยศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การส่งออก กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ถึง ไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2550 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS)

ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยไปยังสาธารณรัฐเกาหลี และรายได้ประชากรของสาธารณรัฐเกาหลีเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระเท่ากับ 1.048, 0.540 และ 2.452 ตามลำดับ และจากการศึกษาพบว่ามาตรการการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยด้านสุขอนามัยของสาธารณรัฐเกาหลีก็เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้นในการส่งออกจึงควรปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการส่งออกจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและประเทศผู้นำเข้าอย่างเข้มงวด

จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้น สามารถเปรียบเทียบตัวแปรของแบบจำลองอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ในการศึกษามาได้ดังนี้

ตาราง 8 สรุปตัวแปรของแบบจำลองอุปสงค์การส่งออก

ผู้วิจัย/ ประเทศคู่ค้า	ตัวแปรอิสระ				
	ราคาส่งออก กึ่งสดแช่เย็น แช่แข็งไทย	ราคากึ่งสดแช่ เย็นแช่แข็ง ประเทศคู่แข่ง	รายได้ ประเทศ คู่ค้า	อัตราแลกเปลี่ยน	อื่นๆ
จรัญชัย (2539)					
- ญี่ปุ่น	/		/		
- อเมริกา	/		/		
ฉลองภพ (2541)					
- อเมริกา			/	/	/ (ค่าจ้างแท้จริง)
- ญี่ปุ่น			/	/	/ (ค่าจ้างแท้จริง)
พรชัย (2542)					
- ญี่ปุ่น	/		/		x (ประชากร) x (ราคาปลาหมึกแช่แข็ง)
วรวุฒิ (2542)					
- สิงคโปร์	/		/		x (ประชากร) / (ราคาปลาหมึกแช่แข็ง)
ชลทรัพย์ (2545)					
- ไทย	/		/	x	
- อินเดีย		/	/	x	
รุ่งโรจน์ (2547)					
- อเมริกา	/		/		
อัจฉรา (2551)					
-เกาหลี	/	x	/	x	x (ดัชนีราคาผู้บริโภค)

หมายเหตุ : / หมายถึง ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกมีนัยสำคัญทางสถิติ
X หมายถึง ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลที่ใช้อธิบายสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทางด้านสถิติจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมประมง กรมศุลกากร กรมส่งเสริมการส่งออก และสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย

2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศของไทยและประเทศคู่แข่ง ซึ่งมีการเก็บรวบรวม ดังนี้

2.1 ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูลของกรมศุลกากร

2.2 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย โดยเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูล World Trade Atlas จากกรมส่งเสริมการส่งออก

2.3 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย โดยเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูล World Trade Atlas จากกรมส่งเสริมการส่งออก

2.4 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย โดยเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูล World Trade Atlas จากกรมส่งเสริมการส่งออก

2.3 ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ โดยเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูล World Trade Atlas จากกรมส่งเสริมการส่งออก

2.4 รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร โดยเก็บรวบรวมจากเว็บไซต์ <http://www.statistics.gov.uk>

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในการศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลหลังจากที่ศึกษาจากเอกสารและทฤษฎีมาแล้ว โดยค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง 18 ปี คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2551 เก็บรวบรวมข้อมูลสิ่งพิมพ์ ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้จากหน่วยงานราชการและสถานที่ต่างๆ ดังนี้

- 1.1 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 1.2 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 1.3 ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 1.4 สำนักหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.5 ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 1.6 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 1.7 กรมประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 1.8 กรมศุลกากร
- 1.9 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- 1.10 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
- 1.11 สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย
- 1.12 <http://www.statistics.gov.uk>

2. คัดเลือกข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษา เมื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาแล้วจะต้องดำเนินการคัดเลือกข้อมูล เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์มากที่สุด

3. เรียบเรียงข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจะต้องนำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่ตามกลุ่มของตัวแปรที่จะทำการศึกษา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้นมา
2. ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดระบบข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำข้อมูลที่จัดเก็บแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ผล ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้านี้จะทำการศึกษาทั้งในแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และเชิงสถิติ (Statistic Analysis) ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา จะศึกษาวิเคราะห์ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ศึกษาวิเคราะห์ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร และมาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ด้วยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ

2. การวิเคราะห์เชิงสถิติ จะศึกษาวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) เพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ด้วยวิธีสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square :OLS) เพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยสมการอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2551 ซึ่งจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ R^2 , Adjusted R^2 , F-Statistic, T-Statistic และ Durbin Watson

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพรรณนา จะใช้ในการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Anthmetic Mean) เป็นการคำนวณหาค่ากลางเพื่อใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งกลุ่มที่นำมาคำนวณ (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 39) มีสูตรคือ

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{N} = \frac{(X_1+X_2+X_n)}{N}$$

โดยที่ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum X_i$ = ผลรวมของตัวเลขทั้งหมด
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าสัดส่วน (Proportion) เป็นการคำนวณหาปริมาณส่วนย่อยจากส่วนทั้งหมด เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบ หรือเรียงลำดับได้อย่างชัดเจน และเมื่อนำสัดส่วนคูณด้วยร้อยก็จะได้เป็นค่าร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 39) มีสูตรคือ

สัดส่วน = $\frac{\text{ความถี่ของส่วนย่อย}}{\text{ความถี่ของทั้งหมด}}$

1.3 การหาการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ (Relation Charge: RC) เป็นการนำค่าร้อยละไปใช้ในการบรรยายปริมาณการเปลี่ยนแปลง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างตัวเลข 2 ช่วงเวลา โดยเทียบกับค่าในช่วงเวลาแรก (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 38) มีสูตรคือ

RC = $\frac{\text{ค่าในช่วงเวลาหลัง} - \text{ค่าในช่วงเวลาแรก}}{\text{ค่าในช่วงเวลาแรก}} \times 100$

2. สถิติวิเคราะห์ มีดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis)

(กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 449 - 450)

ถ้าตัวแปรอิสระ k ตัว ($X_1, X_2, \dots, X_k$) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น จะได้สมการความถดถอยเชิงซ้อน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ $X_1, X_2, \dots, X_k$ ดังนี้

กำหนดให้

$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_k X_k + e \dots\dots\dots(1)$

Y = ตัวแปรตาม

β_0 = ส่วนตัดแกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1 = X_2 = \dots = X_k = 0$

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ = สัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงซ้อน (Regression Coefficient)

e = ค่าคลาดเคลื่อน

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาต่ออุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบจำลองขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยแบบจำลองปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรมีดังนี้

$Q_d = f(P_t, P_i, P_{in}, P_b, GNIC) \dots\dots\dots(2)$

โดยที่

Q_d = ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

- P_t = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย
- P_i = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย
- P_{in} = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย
- P_b = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ
- GNIC = รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร

โดยจะทำการศึกษาสมการอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร เพื่อให้ได้รูปแบบสมการที่เหมาะสม ซึ่งสมการที่ใช้ทดสอบมีดังนี้

โดยที่
$$Q_d = \beta_0 + \beta_1 P_t + \beta_2 P_i + \beta_3 P_{in} + \beta_4 P_b + \beta_5 GNIC + e_i \dots \dots \dots (3)$$

- β_0 = ค่า Intercept (ค่าคงที่)
- $\beta_1 \dots \beta_6$ = ค่าสัมประสิทธิ์ (Parameter) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
- $e_i \dots$ = ค่าความคลาดเคลื่อน

สำหรับการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร จะใช้สมการในรูปแบบเส้นตรงลอการิทึม (Log-Linear Model)

โดยที่
$$\ln Q = \beta_0 + \beta_1 \ln P_t + \beta_2 \ln P_i + \beta_3 \ln P_{in} + \beta_4 \ln P_b + \beta_5 \ln GNIC \dots \dots \dots (4)$$

- Q = ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
- P_t = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย
- P_i = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย
- P_{in} = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย
- P_b = ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ
- GNIC = รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร

โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน มีดังนี้

1. สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน (Multiple Coefficient Of Determanation: R^2) หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการชี้วัดผลโดยรวมของเส้น หรือสมการประมาณการที่คำนวณจากข้อมูลว่ามีความเหมาะสมดีเพียงใดในด้านการที่ข้อมูลสามารถเข้ากับเส้นสมการที่ประมาณการได้นั้น (ไพฑูรย์ ไกรพรศักดิ์. 2546: 2-10)

$$TSS = ESS + RSS$$

นำ TSS หาดลบทั้ง 2 ข้างของสมการ

$$\underline{TSS} = \underline{ESS} + \underline{RSS}$$

$$TSS \quad TSS \quad TSS$$

$$1 = \frac{ESS}{TSS} + \frac{RSS}{TSS}$$

เพราะฉะนั้น จะได้ $R^2 = 1 - \frac{RSS}{TSS}$

โดยที่ TSS = Total Sum Of Square คือ ผลรวมของกำลังสองทั้งหมด
 ESS = Explained Sum Of Square คือ ผลรวมของกำลังสองที่อธิบายถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

RSS = Residual Sum Of Square คือ ผลรวมของกำลังสองของค่าคลาดเคลื่อน (Error Term)

โดยปกติ ค่า R^2 จะต้องมีค่าสูงเสมอ หมายความว่า ตัวแปรอิสระทางขวามือสามารถอธิบายตัวแปรตามซ้ายมือได้ดี โดยปกติจะอธิบายเป็นเปอร์เซ็นต์

ซึ่งค่า R^2 จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1

a. $R^2 = 1$ หมายความว่า สามารถประมาณการ (Forecast) ค่าของตัวแปรอิสระได้ดี

b. $R^2 = 0$ หมายความว่า ไม่สามารถประมาณการ (Forecast) ค่าของตัวแปรอิสระได้ดี

ข้อควรคำนึง กรณีที่จำนวนข้อมูลที่ใช้ประมวลผลมีน้อยกว่าจำนวนตัวแปรอิสระในสมการจะทำให้ค่า R^2 มีค่าสูงหรือต่ำได้ ส่งผลให้ตัวแปรอิสระนั้นไม่สามารถประมาณการตัวแปรตามได้ดีเนื่องจากจำนวน Degree of Freedom ในสมการลดลง หรือจำนวนข้อมูล (Observation) ลดลง

จากปัญหาดังกล่าวนั้น จึงควรมีการปรับค่า R^2 ใหม่ เพื่อให้ตัวแปรอิสระนั้นสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ดียิ่งขึ้น โดยการปรับค่า R^2 สามารถทำได้ดังนี้

$$\text{Adjust } R^2 = 1 - \frac{RSS / (n-k)}{TSS / (n-1)}$$

$$R^2 = \frac{1 - (1 - R^2) (n-1)}{(n-k)}$$

โดยที่ Adjust R^2 = สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อนที่ปรับปรุงแล้ว
 TSS = Total Sum Of Square คือ ผลรวมของกำลังสองทั้งหมด

2.3 คำนวณหาค่า F จากสูตร

$$F = \frac{MSR}{MSE}$$

และ

$$MSR = \frac{SSR}{K}$$

$$MSE = \frac{SSE}{(n-k-1)}$$

- โดยที่ F คือ ค่าสถิติ F
MSR คือ ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างกลุ่ม
SSR คือ ความผันแปรที่สามารถอธิบายได้
MSE คือ ค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่ม
SSE คือ ความผันแปรที่ไม่สามารถอธิบายได้

2.4 เปรียบเทียบค่า Sig F ที่ได้จากการคำนวณกับค่า α ที่กำหนด

แล้วแปลผล

- ถ้าค่า Sig F > ค่า α ที่กำหนด จะยอมรับ H₀
(ยอมรับสมมติฐาน เนื่องจากไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดมีความสัมพันธ์กับ Y)
- ถ้าค่า Sig F < ค่า α ที่กำหนด จะปฏิเสธ H₀
(ปฏิเสธสมมติฐาน เนื่องจากมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มี

ความสัมพันธ์กับ Y)

3. ค่าสถิติ t เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว (Partial Test) ว่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการถดถอย มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือไม่ ซึ่งในการทดสอบจะทำการทดสอบแบบ 2 ข้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์, 2546: 308)

3.1 ตั้งสมมติฐาน

- H₀ : β₁ = 0 (ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน)
H₁ : β₁ ≠ 0 (ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน)

3.2 กำหนดระดับนัยสำคัญ (α) พร้อมทั้งเปิดตารางหาค่า t (α/2 , n-k-1)

เมื่อ k = จำนวนตัวแปรอิสระ และ n = จำนวนตัวอย่าง

ซึ่งโดยทั่วไปในการทดสอบสมมติฐานมักจะกำหนดให้ระดับนัยสำคัญ 0.05 เป็นเกณฑ์ต่ำสุดที่จะปฏิเสธ H_0 ซึ่งหากว่าค่าสถิติ t มีค่าน้อยกว่าการทดสอบ ณ ระดับที่กำหนด หรืออาจจะพิจารณาจากค่านัยสำคัญ (Sig t) ที่โปรแกรมทางสถิติคำนวณได้ หากมีค่ามากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 คำนวณหาค่า t จากสูตร

$$t = \frac{b_i - 0}{Sb_i}$$

โดยที่ t คือ ค่าสถิติทดสอบ t
 b_i คือ ค่าประมาณของ β_i
 Sb_i คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ b_i

- 3.4 เปรียบเทียบค่า t ที่ได้จากการคำนวณกับค่า t ที่ได้จากตารางแล้วแปลผล
- ถ้าค่า Sig $t >$ ค่า α ที่กำหนด จะยอมรับ H_0
(ยอมรับสมมติฐาน เนื่องจากตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม)
 - ถ้าค่า Sig $t <$ ค่า α ที่กำหนด จะปฏิเสธ H_0
(ปฏิเสธสมมติฐาน เนื่องจากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม)

4. ค่าสถิติ Durbin – Watson: d เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวคลาดเคลื่อน (Residual) ในเทอมปัจจุบัน จะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวคลาดเคลื่อนของเทอมก่อนหน้านี้ มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับข้อมูลอนุกรมเวลา และเมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวจะมีผลให้ค่าพยากรณ์ของตัวแบบที่คำนวณได้ไม่มีประสิทธิภาพ คือ จะมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์สูงโดยในการสรุปถึงความ เป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อนจะทำการทดสอบ 2 ข้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์ บัญชา. 2540: 332)

4.1 ตั้งสมมติฐาน

- H_0 : $\rho = 0$ (ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน)
 H_1 : $\rho \neq 0$ (เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน)

4.2 กำหนดระดับนัยสำคัญ (α) พร้อมทั้งเปิดตารางหาค่าต่ำ (d_L) และค่าสูง (d_U) ($\alpha/2$, n , k)

เมื่อ k = จำนวนตัวแปรอิสระ และ n = ขนาดตัวอย่าง

4.3 คำนวณหาค่า d จากสูตร

$$d = \frac{\sum_{t=2}^n (e_t - e_{t-1})^2}{\sum_{t=1}^n e_t^2}$$

โดยที่ d = Durbin Watson (d)
 T = ปีปัจจุบัน
 $t=2$ = ปีก่อน
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด
 e_t = ค่าประมาณการของ U จากวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (OLS)
โดยขอบเขตของ d นั้นจะอยู่ระหว่าง 0 และ 4

4.4 เปรียบเทียบค่า d ที่ได้จากการคำนวณ กับค่าต่ำ(d_L) และค่าสูง (d_U) ที่ได้
จากตาราง 9 ซึ่งมีกฎแห่งการตัดสินใจ (Decision Rule) ดังนี้

ตาราง 9 แสดงกฎแห่งการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา Autocorrelation

ถ้า	การตัดสินใจ	เนื่องจาก
$0 < d < d_L$	ปฏิเสธ H_0	Positive Autocorrelation
$d_L < d < d_U$	ไม่สามารถสรุปได้	Inconclusive
$4 - d_L < d < 4$	ปฏิเสธ H_0	Negative Autocorrelation
$4 - d_U < d < 4 - d_L$	ไม่สามารถสรุปได้	Inconclusive
$d_U < d < 4 - d_U$	ยอมรับ H_0	No Autocorrelation

เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น จะแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

Positive Autocorrelation มีความสัมพันธ์ทางบวก	Inconclusive ไม่สามารถสรุปได้	No Auto correlation ไม่มีความสัมพันธ์	Inconclusive ไม่สามารถสรุปได้	Negative Autocorrelation มีความสัมพันธ์ทางลบ		
0	d_L	d_U	$4-d_U$	$4-d_L$	4	d

ภาพประกอบ 8 แสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา Autocorrelation

ที่มา: Gujarati.1995: 422

2.2 การวิเคราะห์ความยืดหยุ่น จะใช้ในการศึกษาค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม โดยการคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม(Y) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระ (X) มีสูตรดังนี้ (สรยุทธ มีนะพันธ์. 2546: 249)

$$\begin{aligned} E_{yx} &= \frac{\% \text{การเปลี่ยนแปลงของ } y}{\% \text{การเปลี่ยนแปลงของ } x} \\ &= \frac{\Delta y / y}{\Delta x / x} \\ &= \frac{\Delta y}{\Delta x} * \frac{x}{y} \end{aligned}$$

โดยกำหนดให้ E คือ ค่าความยืดหยุ่น ส่วน Y คือ ตัวแปรที่ต้องทราบถึงผลกระทบที่พึงได้รับจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปร X ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรทั่วไปได้ดังนี้

$$E_{yx} = \frac{\partial y}{\partial x} * \frac{x}{y}$$

ในกรณีที่อุปสงค์มีลักษณะพิเศษ คือ เป็นฟังก์ชันเส้นตรงในรูปของค่าลอค จะทำให้ผู้วิจัยสามารถอ่านค่าความยืดหยุ่นได้ทันทีจากสัมประสิทธิ์ที่อยู่หน้าตัวแปรอิสระนั้นๆ เนื่องจากวิธีพีชคณิตทำให้ทราบว่ารูปแบบลอการิทึมมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการยกกำลัง สมการยกกำลังสามารถเปลี่ยนเป็นรูปแบบเส้นตรงลอการิทึม โดยมีสูตรดังนี้

$$\log (x^a) \qquad = \qquad a * \log x$$

การหาค่าอนุพันธ์ของฟังก์ชัน คือ การหาค่าความชันของฟังก์ชันหรืออัตราการเปลี่ยนแปลงของ y เมื่อ x เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และสามารถหาค่าความยืดหยุ่นได้ ในการหาส่วนเปลี่ยนของฟังก์ชันลอการิทึม ก็คือ

$$y \qquad = \qquad a * x^b$$

ซึ่งฟังก์ชันนี้เปลี่ยนเป็นรูปแบบลอการิทึมได้ดังนี้

$$\ln y \qquad = \qquad \ln a + b + \ln x$$

ดังนั้นค่าอนุพันธ์ของฟังก์ชันจึงเท่ากับ

$$\frac{\partial \ln y}{\partial \ln x} \qquad = \qquad \beta$$

หรือ

$$\frac{\partial y/y}{\partial x/x} \qquad = \qquad \beta$$

หรือ

$$\frac{x * \partial y}{y * \partial x} \qquad = \qquad \beta$$

สรุป

$$\frac{\partial \ln y}{\partial \ln x} \qquad = \qquad \frac{\partial y/y}{\partial x/x} \qquad = \qquad \frac{x * \partial y}{y * \partial x} \qquad = \qquad \beta$$

ซึ่งก็คือค่าความยืดหยุ่นระหว่างตัวแปร x และ y นั่นเอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะแสดงถึงผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีเนื้อหาดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

Q_d	= ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
P_t	= ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย
P_i	= ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย
P_{in}	= ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย
P_b	= ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ
GNIC	= รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร

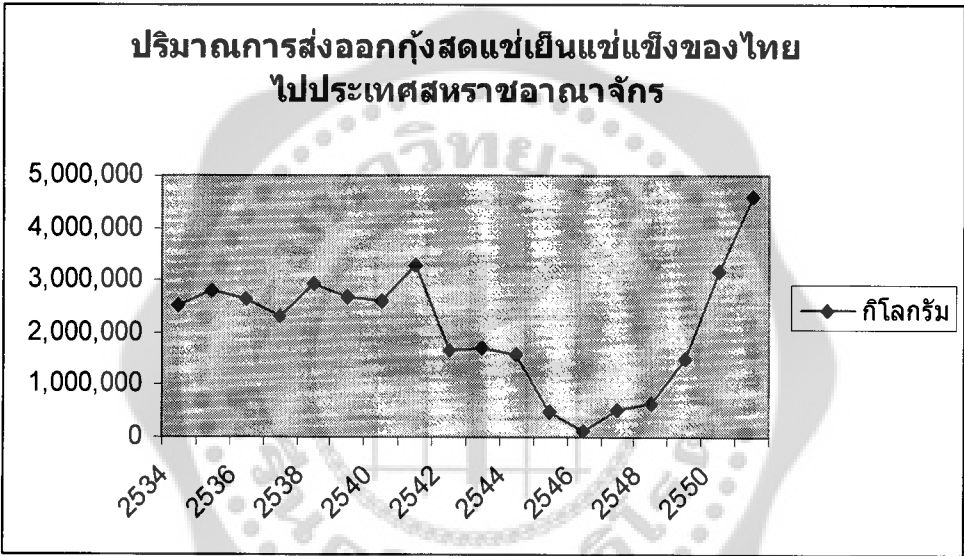
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

อุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยสามารถส่งออกไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีปริมาณการส่งออกโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2551 เท่ากับ 2,104,070 กิโลกรัมต่อปี อัตราการขยายตัวเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 448.12 คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย เท่ากับ 601.13 ล้านบาทต่อปี (ตาราง 10) ในระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2538 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปสหราชอาณาจักรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยเพิ่มในสัดส่วนประมาณ 5 – 30 % แต่ในปี พ.ศ. 2539 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งลดลง เนื่องจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคอาเซียน จึงส่งผลให้การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยลดลง ในปี พ.ศ. 2540 – 2541 สหภาพยุโรปตัดสินใจพิเศษทางการค้า (GSP) ของไทย 50% สำหรับสินค้าประมง (รวมผลิตภัณฑ์ประเภทกุ้ง) ทำให้กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยเสียภาษีในอัตราร้อยละ 8.10 จากเดิมที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 4.20 แต่ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในปี พ.ศ. 2541 เพิ่มขึ้นจาก 2,586,022 กิโลกรัม เป็น 3,310,085 กิโลกรัม เป็นผลมาจากความต้องการภายในประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2548 สหภาพยุโรปตัดสินใจพิเศษทางการค้า (GSP) ของไทย 100% ส่งผลให้ราคากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยเพิ่มขึ้นมากกว่าประเทศคู่แข่ง จึงทำให้สหภาพยุโรปนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากประเทศคู่แข่งทดแทนการนำเข้าจากประเทศไทย เนื่องจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเป็นสินค้าที่ทดแทนกันได้ กล่าวคือเมื่อราคากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกลดลง จึงทำให้ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยในปี พ.ศ. 2546 ปริมาณการส่งออกลดลงเหลือ 130,067 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 41.83 ล้านบาท ผลจากการที่ไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสินใจพิเศษทางการค้า GSP 100% เป็นการกีดกันทางการค้าที่ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาที่ต้องมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น โดยจะต้องเสียภาษีเพิ่มในอัตราร้อยละ 12.00 ทำให้สินค้าไทยถูกจัดเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง เป็นผลให้กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยมีราคาแพงขึ้นในสายตาของผู้บริโภค ประกอบกับในปี พ.ศ. 2545 มีการตรวจพบสารตกค้างกุ้งที่นำเข้ามาจากประเทศไทย ทำให้สหภาพยุโรปได้ออกมาตรการตรวจสอบสารตกค้างกุ้งที่นำเข้ามาจากประเทศไทยอย่างเข้มงวดร้อยละ 100 ทั้งนี้ ก่อปัญหาให้การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเป็นอย่างมาก โดยปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกทำการควบคุมได้ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากต้นทุนของสารตกค้างในตัวกุ้งเกิดขึ้นจากขั้นตอนการเลี้ยงของเกษตรกร จากมาตรการดังกล่าวทำให้ผู้ส่งออกหันไปตลาดสหรัฐอเมริกาและตลาดญี่ปุ่นแทน จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลง และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 สหภาพยุโรปได้คืนสิทธิ GSP ให้กับสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ทำให้ไทยเสียภาษีในอัตราร้อยละ 4.2 ทำให้ผู้ส่งออกหันมาส่งออกในตลาดยุโรปมากขึ้น จึงส่งผลให้ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด (ภาพประกอบ 9) และสัดส่วนมูลค่าในการนำเข้า กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 - 2551(ตาราง 12) เพิ่มขึ้นตามไปด้วยคิดเป็นสัดส่วน 2.58, 9.27 และ 12.53 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขสัดส่วนมูลค่าในการนำเข้า กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักรกับประเทศคู่แข่ง พบว่า ในปี พ.ศ. 2551 ไทยสามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดได้เกือบเท่ากับประเทศบังคลาเทศ เป็นผลมาจากที่ไทยได้สิทธิ GSP กลับคืนมา โดยในปี พ.ศ. 2551 ปริมาณการส่งออก 4,582,816 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 1,273.01 ล้านบาท (ตาราง 10)

ภาพประกอบ 9 ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2534 – 2551

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2534-2551

พ.ศ.	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
2534	2,535,002	496.60
2535	2,804,485	552.55
2536	2,662,380	564.47
2537	2,329,498	606.88
2538	2,942,317	767.82
2539	2,667,310	673.42
2540	2,586,022	823.99
2541	3,310,085	1,252.46
2542	1,673,748	597.54
2543	1,702,866	604.87
2544	1,587,221	597.57
2545	479,644	143.26
2546	130,067	41.83
2547	517,741	195.27
2548	662,204	198.34
2549	1,510,945	448.31
2550	3,188,908	982.20
2551	4,582,816	1,273.01
เฉลี่ย	2,104,070	601.13

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือ จากกรมศุลกากร

ตาราง 11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2540-2551

ประเทศ	อินเดีย		อินโดนีเซีย		บังคลาเทศ		ไทย		ประเทศอื่นๆ	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ปี										
2540	4,943,154	19.51	1,345,312	8.78	2,055,936	10.61	2,975,660	17.44	1,5439,727	67.58
2541	2,831,869	11.49	2,598,667	15.49	2,058,750	15.02	5,691,237	30.80	22,795,220	72.60
2542	4,944,668	20.27	3,458,020	18.80	4,083,887	25.07	1,959,234	10.79	15,836,979	64.32
2543	8,133,205	39.13	3,856,305	25.19	4,866,195	36.42	2,965,835	17.00	13,427,165	63.20
2544	7,997,227	39.11	5,717,122	32.20	6,183,380	36.14	1,990,956	9.74	14,563,553	60.69
2545	11,148,410	43.72	4,218,260	20.95	7,929,530	44.86	444,748	2.05	17,938,788	61.01
2546	11,639,673	44.99	4,669,736	20.87	8,530,056	46.69	20,153	0.06	17,413,071	67.59
2547	10,739,814	38.37	4,897,096	17.64	8,224,928	40.11	345,781	1.58	17,065,336	64.93
2548	10,831,937	39.19	6,184,466	23.08	8,972,662	44.40	615,630	2.35	15,448,713	60.48
2549	11,710,203	44.23	5,390,308	21.28	6,305,332	31.99	1,184,498	4.33	16,622,849	65.25
2550	11,026,262	41.59	6,370,822	24.29	5,576,673	23.89	4,218,419	15.08	14,700,792	57.79
2551	8,168,460	31.38	5,951,947	25.76	4,810,369	20.78	4,752,556	20.24	14,595,497	63.36
เฉลี่ย	8,686,240	34.42	4,554,838	21.19	5,799,808	31.33	2,263,726	10.96	16,320,641	64.07

ที่มา: WORLD TRADE ATLAS กรมส่งเสริมการส่งออก

ตาราง 12 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้ากัญชงสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2540-2551

	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551
ประเทศ	สัดส่วน (ร้อยละ)											
1. อินเดีย	15.74	7.90	14.56	21.63	21.99	25.33	24.92	23.59	23.12	26.37	25.57	19.43
2. อินโดนีเซีย	7.09	10.65	13.50	13.92	18.10	12.14	11.56	10.85	13.62	13.05	14.93	15.95
3. บังกลาเทศ	8.56	10.33	18.00	20.13	20.32	25.99	25.86	24.66	26.19	19.08	14.69	12.87
4. ไทย	14.07	21.18	7.75	9.40	5.48	1.19	0.03	0.97	1.39	2.59	9.27	12.53
รวม 4 ประเทศ	45.46	50.07	53.81	65.07	65.88	65.64	62.37	60.08	64.32	61.09	64.47	60.77
รวมประเทศอื่นๆ	54.54	49.93	46.19	34.93	34.12	35.35	37.63	39.92	35.68	38.91	35.53	39.23
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: WORLD TRADE ATLAS กรมส่งเสริมการส่งออก

1.2 วิเคราะห์ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร

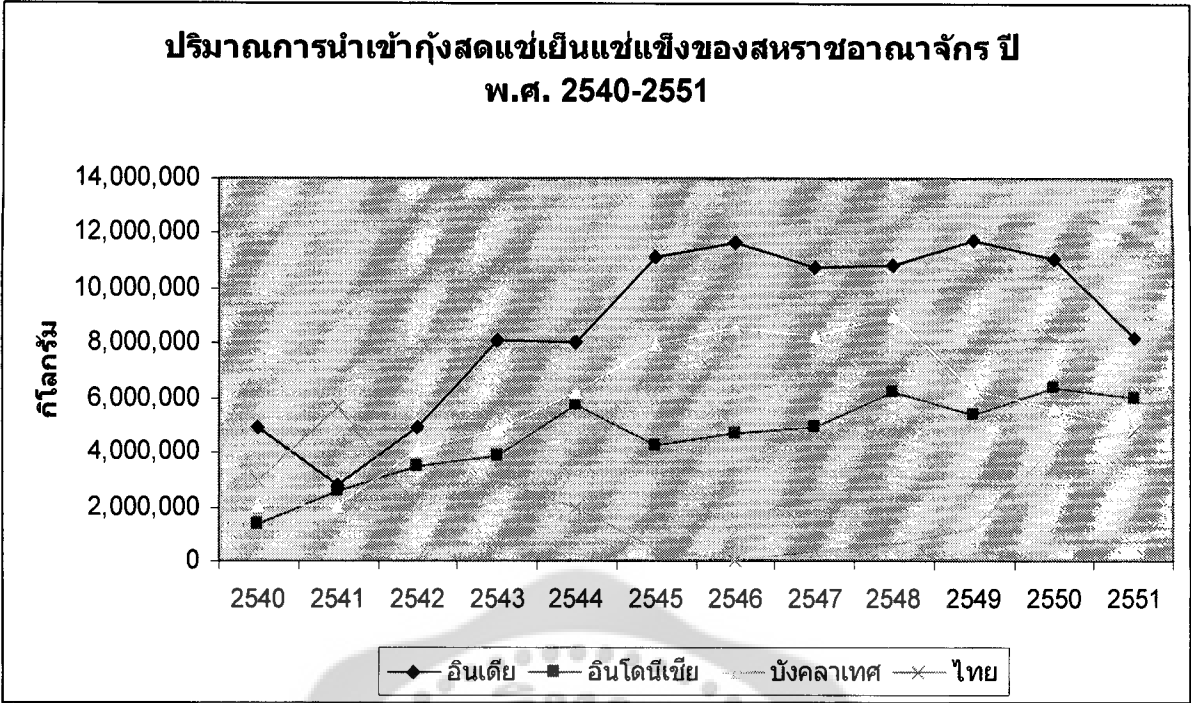
จากตาราง 11 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2551 ประเทศสหราชอาณาจักรมีมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากประเทศอินเดียมากเป็นอันดับ 1 โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,686,240 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 34.42 ล้านปอนด์ต่อปี ส่วนประเทศไทยพบว่ามีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2551 เท่ากับ 2,263,726 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย เท่ากับ 10.96 ล้านปอนด์ต่อปี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2551 พบว่ามูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วน 0.97, 1.39, 2.58, 9.27 และ 12.53 ตามลำดับ โดยในปี พ.ศ. 2551 ไทยอยู่ในอันดับที่ 4 โดยมีปริมาณการนำเข้า 4,752,556 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 20.24 ล้านปอนด์ของมูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักร และจากตาราง 11 พบว่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักรในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2551 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อินเดีย เป็นประเทศที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งได้มากเป็นอันดับ 3 ของโลกในปี พ.ศ.2551 รองจากไทย และอินโดนีเซีย และเป็นอันดับ 1 ที่ประเทศสหราชอาณาจักรนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งมากที่สุด (ตาราง 11) โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 8,686,240 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 34.42 ล้านปอนด์ต่อปี เนื่องจากอินเดียเคยเป็นอาณานิคมของสหราชอาณาจักรมาก่อนประกอบ กับเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ และมีความเหมาะสมทางด้านพื้นที่สำหรับการเพาะเลี้ยงเนื่องจากมีพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ค่าแรงงานยังถูกกว่าไทย เมื่อพิจารณาตัวเลขปริมาณการนำเข้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2551 พบว่า สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากอินเดียมากเป็นอันดับ 1 มาโดยตลอด โดยในปี พ.ศ. 2551 ปริมาณการนำเข้า 8,168,460 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 31.38 ล้านปอนด์ (ภาพประกอบ 10) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.43 (ตาราง 12)

อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งได้มากเป็นอันดับ 2 ของโลกในปี พ.ศ.2551 รองจากไทย และเป็นอันดับ 2 ที่สหราชอาณาจักรนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง (ตารางที่ 11) โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 4,554,838 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 21.19 ล้านปอนด์ต่อปี เนื่องจากเป็นประเทศที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นเกาะ และมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลที่ยาว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งเป็นอย่างมาก แต่มีปัญหาในเรื่องการคมนาคมไม่สะดวก เนื่องจากภูมิประเทศเป็นเกาะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2548 สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากอินโดนีเซียในอัตราที่เพิ่มขึ้นเรื่อยมาโดยตลอด โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 – 10 % หลังจากไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP ลดลง 50% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 และหลังจากที่ไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP 100% โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการนำเข้า 5,951,947 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 25.76 ล้านปอนด์ (ภาพประกอบ 10) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.95 (ตาราง 12)

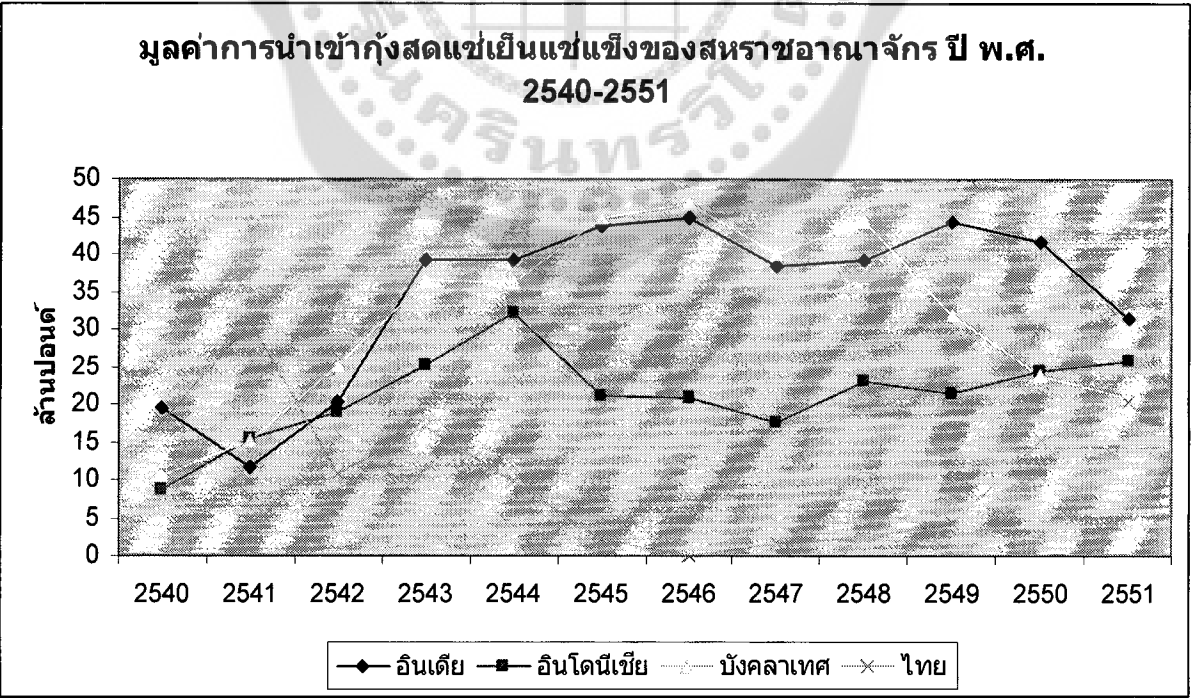
บังคลาเทศ เป็นประเทศในทวีปเอเชียที่มีกุ้งเป็นสินค้าส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ และส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปสหราชอาณาจักรได้เป็นอันดับ 3 ในปี พ.ศ. 2551 รองจากอินเดีย และอินโดนีเซีย (ตาราง 11) โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 5,799,808 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 31.33 ล้านบาทต่อปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2548 สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากบังคลาเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ โดยเพิ่มคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 – 30 % หลังจากไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP ลดลง 50% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 และหลังจากที่ไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP 100% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการนำเข้า 4,810,369 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 20.78 ล้านบาท (ภาพประกอบ 10) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.87 (ตาราง 12)

ภาพประกอบ 10 ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2540 – 2551

ที่มา: World Trade Atlas กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

ภาพประกอบ 11 มูลค่าการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2540 - 2551

ที่มา: World Trade Atlas กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

1.3 มาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง

สำหรับมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหภาพยุโรป จะพิจารณาจากมาตรการและกฎระเบียบใหม่ๆ ที่มีผลต่อการแข่งขันของอุตสาหกรรมดังต่อไปนี้

1. ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP)

การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ได้รับผลประโยชน์จากการได้รับสิทธิ GSP นับตั้งแต่สหภาพยุโรปเริ่มให้สิทธิ GSP แก่สินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ซึ่งโดยปกติอัตราภาษีที่เก็บจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งอยู่ในอัตราที่สูง คือ ร้อยละ 12 แต่สหภาพยุโรปได้ให้สิทธิพิเศษ GSP กับสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งโดยอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 4.20

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2539 คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรปได้ทำการปรับระบบ GSP ของสินค้าเกษตรใหม่ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ทำให้สินค้าไทยถูกตัดสิทธิ GSP รวม 3 กลุ่ม คือ สินค้าผักผลไม้ สินค้าอาหารปรุงแต่ง และสินค้าประมง (รวมผลิตภัณฑ์ประเภทกุ้ง) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าของประเทศไทยที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงในตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งประเทศไทยถูกตัดสิทธิ GSP ร้อยละ 50 และถูกตัดสิทธิ GSP ร้อยละ 100 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542

หากพิจารณาในสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจะพบว่า เป็นสินค้าที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากอัตราภาษีสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งภายใต้ GSP เดิม คือ ร้อยละ 4.20 แต่ในปี พ.ศ. 2540 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจะต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 8.10 และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จะต้องเสียภาษีนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งร้อยละ 12 (ตาราง 13) ในขณะที่ประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศอินเดียเสียภาษีสองร้อยละ 4.2 หรือประเทศเอกวาดอร์ที่เสียภาษีสองร้อยละ 3.60 ส่งผลให้สินค้าไทยมีราคาแพงขึ้นในสายตาของผู้บริโภค จึงทำให้มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยลดลง ส่งผลให้ประเทศไทยเสียส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหภาพยุโรป

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยได้รับสิทธิ GSP กลับคืนมา ซึ่งทำให้กุ้งไทยเสียภาษีอยู่ที่ร้อยละ 4.2 ส่งผลให้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2551 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยไปสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลจากการที่ไทยได้สิทธิ GSP กลับคืนมาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการผลิตและส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยตลอดจนเพื่อขยายโอกาสด้านการตลาดสำหรับสินค้ากุ้งไทยในสหภาพยุโรปให้มากขึ้น

ตาราง 13 อัตราภาษีปกติและอัตราภาษี GSP สำหรับกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย

ภาษีปกติ	ภาษี GSP	ภาษี GSP (ตัดสิทธิ 50%)
12.00	4.20	8.10

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ

2. มาตรฐานสินค้าและมาตรฐานสุขอนามัย

กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจัดอยู่ในหมวดสินค้าประเภทอาหารที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย และความปลอดภัยในการบริโภค ดังนั้นสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยที่จะส่งออกมายังสหภาพยุโรปจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ดังนี้

- สหภาพยุโรปได้กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าพิเศษตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2537 โดยการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากประเทศไทยต้องเป็นไปตามเงื่อนไข คือ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยที่ออกโดยกรมประมง ส่วนผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจะต้องมาจากโรงงานที่ผ่านการรับรองจากกรมประมง และหีบห่อของผลิตภัณฑ์ต้องมีคำว่า “Thailand” และหมายเลขของโรงงานที่ได้รับการรับรองจะต้องปรากฏอยู่บนหีบห่อนั้นๆ ด้วย

- ในวันที่ 1 มกราคม 2539 สหภาพยุโรปได้นำระบบ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) มาใช้กับสินค้าที่จะนำเข้าจากต่างประเทศด้วยการควบคุมกระบวนการผลิตสำหรับอาหารทะเลแช่แข็ง รวมทั้งกำหนดให้มีการสำรวจโรงงานที่ทำการผลิตสินค้าที่จะส่งออกไปสหภาพยุโรปด้วย

- มีการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ ได้แก่ ISO 9000 มาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Product Quality Standards) จะกำหนดมาตรฐานโดยรวมที่จำเป็นในการกำหนดหรือควบคุมคุณภาพการผลิต , ISO 14000 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นมาตรฐานที่จะกำหนดแนวทางให้ในการจัดการ ตรวจวัด และการพัฒนาการดำเนินการของบริษัทผู้ประกอบการให้มีส่วนทำลาย หรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และไม่สนับสนุนต่อสินค้าที่มีขั้นตอนหรือกระบวนการผลิตที่ทำลายธรรมชาติรวมถึงกุ้งเลี้ยงของไทยที่ถูกอ้างว่ามีส่วนทำลายป่าชายเลน

3. มาตรฐานยาปฏิชีวนะ

ประเทศคู่ค้าอย่างสหราชอาณาจักรได้มีการกำหนดมาตรฐานการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง อันเนื่องมาจากการพบสารเคมีตกค้างที่มีสะสมอยู่ในตัวกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งส่งออก คือ สารไนโตรฟูแรน คลอแรมฟินิคอล และมาคาโคท์ กรีน ซึ่งเป็นยาปฏิชีวนะที่สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่อฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่ใช้รักษาโรคในคนและสัตว์ ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ดังนั้นสหภาพยุโรปจึงประกาศห้ามใช้ยาในสัตว์เพื่อการบริโภค และได้กำหนดมาตรฐานสินค้านำเข้าประเทศโดยต้องใช้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- คลอแรมฟินิคอล (Chloramphenicol) เป็นสารปฏิชีวนะที่สังเคราะห์ขึ้นจากสิ่งมีชีวิต มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว สารดังกล่าวองค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา และหน่วยงานประเมินการใช้ยาของยุโรป ห้ามนำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์อย่างเด็ดขาด เนื่องจากถ้าหากนำไปใช้กับสัตว์และมนุษย์บริโภคเข้าไปสารคลอแรมฟินิคอลจะสะสมอยู่ในร่างกายทำให้ผู้บริโภคเป็นโรคมะเร็งในเม็ดเลือด โรคโลหิตจางประเภทที่กระดูกไม่สามารถสร้างเม็ดเลือดแดงได้อีกต่อไป และในกรณีหญิงมีครรภ์ทานคลอแรมฟินิคอลที่ปนเปื้อนมากับอาหารเข้า จะส่งผลกระทบต่อระบบหมุนเวียนโลหิตและการหายใจของเด็กซึ่งอาจทำให้เด็กเสียชีวิตได้ ซึ่งประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารคลอแรมฟินิคอลในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.1 ppb

- ไนโตรฟูแรน (Nitrofurans) เป็นยาที่สังเคราะห์ขึ้นมาจากสารเคมี มีลักษณะเป็นผงสีเหลืองเข้ม วัตถุประสงค์ของตัวยานี้ใช้ในการรักษาโรคการติดเชื้อในทางเดินท่อน้ำปัสสาวะ โรคเชื้อในช่องคลอด ตลอดจนโรคติดต่อทางผิวหนัง สารปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนนั้นเป็นสารก่อมะเร็งในคนและสัตว์ หากนำไปผสมอาหารสัตว์ก็จะมีสารสะสมในตัวสัตว์และเมื่อทานเนื้อสัตว์เข้าไปสารดังกล่าวก็จะสะสมอยู่ในตัวผู้บริโภคโดยอัตโนมัติ ซึ่งผู้บริโภคที่ทานเข้าไปมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคมะเร็งได้ ซึ่งประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารไนโตรฟูแรนในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.5 ppb

- มาคาโคท์ กรีน (Malachite Green) เป็นสีย้อมชนิดหนึ่งมีลักษณะเป็นผงสีเขียว ใช้เพื่อป้องกันหรือรักษาโรคที่เกิดจากเชื้อราและปรสิตเซลล์เดียวในสัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงมีฤทธิ์ต่อต้านเชื้อจุลินทรีย์ โดยทั่วไปจะใช้ในโรงเพาะฟักในประเทศเขตที่มีอุณหภูมิค่อนข้างเย็น มีการนำมาใช้ร่วมกับฟอร์มาลินในการรักษาโรคจุดขาว ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปถือว่าเป็นสารต้องห้าม เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งในสัตว์ทดลองและมนุษย์ ซึ่งประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารมาคาโคท์ กรีน ในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.8 ppb

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

ในการศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2551 รวมระยะเวลา 18 ปี โดยใช้แบบจำลองในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตัวแปรตาม คือ ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร (Q_d)

2. ตัวแปรอิสระ คือ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย (P_t) ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย (P_i) ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย (P_{in}) ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ (P_b) รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของสหราชอาณาจักร (GNIC)

แบบจำลองอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหราชอาณาจักรสามารถแสดงความสัมพันธ์ของแบบจำลองในรูปแบบเส้นตรงลอการิทึม (Log-Linear Model)

$$\ln Q_d = 25.164 - 3.175 \ln P_t + 1.668 \ln P_i + 2.729 \ln P_{in} + 0.119 \ln P_b + 1.555 \ln \text{GNIC} \dots \dots \dots (5)$$

(4.797)*** (-3.820)*** (1.553)* (3.398)*** (0.137)^{ns} (3.062)***

R^2	=	0.960
Adjust R^2	=	0.906
F-Statistic	=	178.659
Sig F	=	0.000
Durbin Watson	=	2.348

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90
^{ns} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่า t- statistic

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากสมการที่ 5 สามารถสรุปผลดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อนที่ปรับค่าแล้ว ($\text{Adjust } R^2$) มีค่าเท่ากับ 0.906 แสดงว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลอง ได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรมีความสามารถในการอธิบายตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 90.60 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 9.40 เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่นๆ ที่มีได้นำมาวิเคราะห์ในแบบจำลอง

2. ค่าสถิติ Durbin Watson มีค่าเท่ากับ 2.348 ซึ่งเมื่อนำค่าสถิติดังกล่าวมาวิเคราะห์ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่าค่าสถิติที่วิเคราะห์ได้ไม่ตกในช่วงที่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ข้ามเวลาของตัวแปรความคลาดเคลื่อน (Auto Correlation) สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 หรือสมมติฐาน H_0 เป็นจริง

3. ค่าสถิติ F ที่คำนวณได้พบว่ามีความสำคัญจากคำนวณ (Sig F) เท่ากับ 0.000 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ ($\alpha = 0.05$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 แสดงว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นมาสามารถอธิบายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และร้อยละ 99

4. t-statistic ผลการทดสอบพบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ซึ่งการวิเคราะห์สมการอุปสงค์การส่งออกข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร ส่วนตัวแปรราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรต่อตัวแปรอิสระต่างๆ อธิบายได้ดังนี้

1. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ = -3.175 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นสูง แสดงว่าเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 3.175 ในทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไป

ประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.175 ในทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99

2. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก = 1.668 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นสูง แสดงว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.668 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90 หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1.668 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90 และจากการที่ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าสินค้าชนิดนี้จากประเทศอินเดียมีลักษณะเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้กับสินค้าจากประเทศไทย

3. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก = 2.729 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นสูง แสดงว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.729 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซียลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 2.729 ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 และจากการที่ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าสินค้าชนิดนี้จากประเทศอินโดนีเซียมีลักษณะเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้กับสินค้าจากประเทศไทย

4. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ จากการศึกษาสมการอุปสงค์การส่งออกด้วยวิธีนำตัวแปรอิสระทุกตัวเข้ามาทำการวิเคราะห์พร้อมๆ กัน พบว่าไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาถึงเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรเพื่อดูทิศทางความสัมพันธ์พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก = 0.119 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทำให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าสินค้าชนิดนี้จากประเทศบังคลาเทศมีลักษณะเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้กับสินค้าจากประเทศไทย

5. รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก = 1.555 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นสูง แสดงว่าเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของ

ไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.555 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 หากรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1.555 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยทุกตัวแปรเมื่อพิจารณาจากค่าสถิติ สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรมากที่สุด คือ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย รองลงมาได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร ดังตาราง 14

ตาราง 14 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

ปัจจัย	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
1. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย	/	
2. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย	/	
3. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย	/	
4. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ		X
5. รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร	/	

หมายเหตุ : / หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออก
X หมายถึง ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์การส่งออก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยทั้งหมด พร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สังเคราะห์ความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. สังเคราะห์ความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งมีความมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัย สมมติฐาน การวิเคราะห์ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมาย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
2. ศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้ คือ ศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร รวมถึงศึกษาปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง มีเลขรหัสจำแนกตามพิกัดภาษีศุลกากรในระบบฮาร์โมนไนซ์ (Harmonize Commodity Description and Coding System: HS) คือ พิกัด 0306.1300.00 หมายถึง Shrimps And Prawns, Frozen โดยการศึกษาจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในช่วงปี 2534 – 2551 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมาณค่าแบบจำลองโดยอาศัยแนวคิดทางด้านเศรษฐมิติ โดยจะใช้ข้อมูลที่อยู่ในรูปมูลค่าที่แท้จริงในการคำนวณ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย
- ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย
- ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย
- ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ
- รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร

สมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเชิงวิเคราะห์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
2. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
3. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
4. ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
5. รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้จะทำการศึกษาทั้งในแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และเชิงสถิติ (Statistic Analysis) ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา วิเคราะห์ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร วิเคราะห์ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักร และมาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งด้วยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนา โดยใช้คำสถิติร้อยละ

2. การวิเคราะห์เชิงสถิติ จะศึกษาวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) เพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ด้วยวิธีสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square :OLS) เพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยสมการอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยใช้ข้อมูลทศวรรษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2551 ซึ่งจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ Adjusted R^2 , R^2 , F-Statistic, T-Statistic และ Durbin Watson

2. สรุปผลการวิจัย

หลังจากทำการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการที่ตั้งไว้แล้วข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามความมุ่งหมายของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

1.1 ผลการวิเคราะห์ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

อุตสาหกรรมกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยสามารถส่งออกไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีปริมาณการส่งออกโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2551 เท่ากับ 2,104,070 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย เท่ากับ 601.13 ล้านบาทต่อปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2538 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ในปี พ.ศ. 2539 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งลดลง เนื่องจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคอาเซียน จึงส่งผลให้การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยลดลง ในปี พ.ศ. 2540 – 2541 สหภาพยุโรปตัดสินใจพิเศษทางการค้า (GSP) ของไทย 50% ทำให้กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยเสียภาษีในอัตราร้อยละ 8.10 จากเดิมที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 4.20 แต่ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในปี พ.ศ. 2541 เพิ่มขึ้นจาก 2,586,022 กิโลกรัม เป็น 3,310,085 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่าจาก 823.99 ล้านบาท เป็น 1,252.46 ล้านบาท เป็นผลมาจากความต้องการภายในประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2548 สหภาพยุโรปตัดสินใจพิเศษทางการค้า (GSP) ของไทย 100% โดยจะต้องเสียภาษีเพิ่มในอัตราร้อยละ 12.00 ส่งผลให้ราคากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไทยเพิ่มขึ้นมากกว่าประเทศคู่แข่ง จึงทำให้สหภาพยุโรปนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากประเทศคู่แข่งทดแทนการนำเข้าจากประเทศไทย เนื่องจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเป็นสินค้าที่ทดแทนกันได้ ซึ่งส่งผลให้ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจนในปีพ.ศ. 2546 ปริมาณการส่งออกลดลงเหลือ 130,067 กิโลกรัม

คิดเป็นมูลค่า 41.83 ล้านบาท และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 สหภาพยุโรปได้คืนสิทธิ GSP ให้กับสินค้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็ง ทำให้ไทยเสียภาษีในอัตราร้อยละ 4.2 จากการที่ไทยได้สิทธิ GSP คืนมาทำให้ผู้ส่งออกหันมาส่งออกในตลาดยุโรปมากขึ้น จึงส่งผลให้ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด และสัดส่วนมูลค่าในการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 -2551 เพิ่มขึ้นตามไปด้วยคิดเป็นสัดส่วน 2.58, 9.27 และ 12.53 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขสัดส่วนมูลค่าในการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหราชอาณาจักรกับประเทศคู่แข่ง พบว่า ในปี พ.ศ. 2551 ไทยสามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดได้เกือบเท่ากับประเทศบังคลาเทศ เป็นผลมาจากที่ไทยได้สิทธิ GSP กลับคืนมา โดยในปี พ.ศ. 2551 ปริมาณการส่งออก 4,582,816 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 1,273.01 ล้านบาท

1.2 ผลการวิเคราะห์ประเทศคู่แข่งที่ส่งออกกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งไปประเทศสหราชอาณาจักรจากตาราง 11 ทำให้พบว่า การนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศสหราชอาณาจักรในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2551 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อินเดีย เป็นประเทศที่ส่งออกกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งได้มากเป็นอันดับ 3 ของโลกในปี พ.ศ. 2551 รองจากไทย และอินโดนีเซีย และเป็นอันดับ 1 ที่ประเทศสหราชอาณาจักรนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งมากที่สุด โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 8,686,240 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 34.42 ล้านบาทต่อปี พื้นที่สำหรับการเพาะเลี้ยงเนื่องจากมีพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ค่าแรงงานยังถูกกว่าไทย เมื่อพิจารณาตัวเลขปริมาณการนำเข้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2551 พบว่า สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งจากอินเดียมากเป็นอันดับ 1 มาโดยตลอด โดยในปี พ.ศ. 2551 ปริมาณการนำเข้า 8,168,460 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 31.38 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.43

อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่ส่งออกกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งได้มากเป็นอันดับ 2 ของโลกในปี พ.ศ. 2551 รองจากไทย และเป็นอันดับ 2 ที่สหราชอาณาจักรนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็ง โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 4,554,838 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 21.19 ล้านบาทต่อปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 254 สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งจากอินโดนีเซียในอัตราที่เพิ่มขึ้นเรื่อยมาโดยตลอด คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 – 10 % หลังจากไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP ลดลง 50% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 และหลังจากที่ไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP 100% โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการนำเข้า 5,951,947 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 25.76 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.95

บังคลาเทศ เป็นประเทศในทวีปเอเชียที่มีกุ้งเป็นสินค้าส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ และส่งออกกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งไปสหราชอาณาจักรได้เป็นอันดับ 3 ในปี พ.ศ. 2551 รองจากอินเดีย และอินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการนำเข้าโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2551 เท่ากับ 5,799,808 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย เท่ากับ 31.33 ล้านบาทต่อปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2548 สหราชอาณาจักรมีปริมาณการนำเข้ากึ่งสดแช่เย็นแช่แข็งจากบังคลาเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ตามลำดับ โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 – 30 % หลังจากไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP ลดลง 50% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 และหลังจากที่ไทยถูกสหภาพยุโรปตัดสิทธิ GSP 100% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการนำเข้า 4,810,369 กิโลกรัม มีมูลค่าการส่งออก 20.78 ล้านปอนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.87

1.3 มาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง สำหรับมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหภาพยุโรป จะพิจารณาจากมาตรการและกฎระเบียบใหม่ๆ ที่มีผลต่อการแข่งขันของอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

1. ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP)

การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทย ได้รับผลประโยชน์จากการได้รับสิทธิ GSP นับตั้งแต่สหภาพยุโรปเริ่มให้สิทธิ GSP แก่สินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ซึ่งโดยปกติอัตราภาษีที่เก็บจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งอยู่ในอัตราที่สูง คือ ร้อยละ 12 แต่สหภาพยุโรปได้ให้สิทธิพิเศษ GSP กับสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งโดยอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 4.20

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2539 คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรปได้ทำการปรับระบบ GSP ของสินค้าเกษตรใหม่ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ทำให้สินค้าไทยถูกตัดสิทธิ GSP รวม 3 กลุ่ม คือ สินค้าผักผลไม้ สินค้าอาหารปรุงแต่ง และสินค้าประมง (รวมผลิตภัณฑ์ประเภทกุ้ง) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าของประเทศไทยที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงในตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งประเทศไทยถูกตัดสิทธิ GSP ร้อยละ 50 และถูกตัดสิทธิ GSP ร้อยละ 100 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยได้รับสิทธิ GSP กลับคืนมา ซึ่งทำให้กุ้งไทยเสียภาษีอยู่ที่ร้อยละ 4.2 ส่งผลให้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2551 มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลจากการที่ไทยได้สิทธิ GSP กลับคืนมาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการผลิตและส่งออกกุ้งไทย ตลอดจนเพื่อขยายโอกาสด้านการตลาดสำหรับสินค้ากุ้งไทยในสหภาพยุโรปให้มากขึ้น

2. มาตรฐานสินค้าและมาตรฐานสุขอนามัย

กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจัดอยู่ในหมวดสินค้าประเภทอาหาร ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยในการบริโภค ดังนั้นสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยที่จะส่งออกไปยังสหภาพยุโรปจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ดังนี้

- สหภาพยุโรปได้กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าพิเศษตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2537 โดยการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากประเทศไทยต้องเป็นไปตามเงื่อนไข คือ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยที่ออกโดยกรมประมง ส่วนผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจะต้องมาจากโรงงานที่ผ่านการรับรองจากกรมประมง และหีบห่อของผลิตภัณฑ์ต้องมีคำว่า “Thailand” และหมายเลขของโรงงานที่ได้รับการรับรองจะต้องปรากฏอยู่บนหีบห่อนั้นๆ ด้วย

- ในวันที่ 1 มกราคม 2539 สหภาพยุโรปได้นำระบบ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) มาใช้กับสินค้าที่จะนำเข้าจากต่างประเทศด้วยการควบคุมกระบวนการผลิตสำหรับอาหารทะเลแช่แข็ง รวมทั้งกำหนดให้มีการสำรวจโรงงานที่ทำการผลิตสินค้าที่จะส่งออกป้อนสหภาพยุโรปด้วย

- มีการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ ได้แก่ ISO 9000 มาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Product Quality Standards) จะกำหนดมาตรฐานโดยรวมที่จำเป็นในการกำหนดหรือควบคุมคุณภาพการผลิต , ISO 14000 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นมาตรฐานที่จะกำหนดแนวทางให้ในการจัดการ ตรวจวัด และการพัฒนาการดำเนินการของบริษัทผู้ประกอบการให้มีส่วนทำลาย หรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และไม่สนับสนุนต่อสินค้าที่มีขั้นตอนหรือกระบวนการผลิตที่ทำลายธรรมชาติรวมถึงภัยเสี่ยงของไทยที่ถูกอ้างว่ามีส่วนทำลายป่าชายเลน

3.มาตรฐานยาปฏิชีวนะ

การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ประเทศคู่ค้าอย่างสหราชอาณาจักรได้มีการกำหนดมาตรฐานการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งโดยต้องใช้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

- คลอแรมฟินิคอล (Chloramphenicol) สหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารคลอแรมฟินิคอลในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.1 ppb

- ไนโตรฟูแรน (Nitrofurans) สหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารไนโตรฟูแรนในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.5 ppb

- มอลาคไท์ กรีน (Malachite Green) สหภาพยุโรปได้กำหนดมาตรฐานสารมอลาคไท์ กรีน ในกุ้งไว้ไม่เกิน 0.8 ppb

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร

อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรขึ้นอยู่กับราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร โดยพบว่าทั้ง 5 ปัจจัย สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรได้ร้อยละ 90.60 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 9.40 เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่นๆ ที่มีได้นำมาวิเคราะห์ และเมื่อพิจารณาความมีนัยสำคัญรวมของสมการ (Overall Significant) พบว่าค่าสถิติทดสอบ F ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญจากการคำนวณ เท่ากับ 0.000 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ ($\alpha = 0.05$) แสดงว่าทั้ง 5 ปัจจัยรวมกันมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเมื่อตรวจสอบความเป็นอิสระต่อกันของตัวคลาดเคลื่อนด้วยค่า

สถิติทดสอบ Durbin-Watson พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.348 ซึ่งค่าดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เนื่องจากไม่ได้ตกในช่วงที่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ข้ามเวลาของตัวแปรคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เมื่อพิจารณาปัจจัยอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร พบว่า ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วนราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาค่าความยืดหยุ่นของปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรต่อตัวแปรอิสระต่างๆ อธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรมากที่สุด ได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย รองลงมา ได้แก่ ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย และรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -3.175, 2.729, 1.668 และ 1.555 ตามลำดับ กล่าวคือ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ได้รับผลกระทบจากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย มีค่าความยืดหยุ่นมาก เท่ากับ -3.175 หมายความว่า ถ้าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเพิ่มขึ้นไปร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 3.175 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรได้รับผลกระทบจากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย มีค่าความยืดหยุ่นมาก เท่ากับ 2.729 หมายความว่า ถ้าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นไปร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.729 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรได้รับผลกระทบจากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย มีค่าความยืดหยุ่นมาก เท่ากับ 1.668 หมายความว่า ถ้าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียเพิ่มขึ้นไปร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.668 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว สำหรับความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรได้รับผลกระทบจากรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร มีค่าความยืดหยุ่นมาก เท่ากับ 1.555 หมายความว่า ถ้ารายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นไปร้อยละ 1 จะส่งผลให้อุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.555 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว

สำหรับปัจจัยราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ ถึงแม้ว่าจากการศึกษาสมการอุปสงค์การส่งออกด้วยวิธีนำตัวแปรอิสระทุกตัวเข้ามาทำการวิเคราะห์พร้อม ๆ กัน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาถึงเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรเพื่อดูทิศทางความสัมพันธ์พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าสินค้าชนิดนี้จากประเทศบังคลาเทศมีลักษณะเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้กับสินค้าจากประเทศไทย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยและความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 “ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร”

ผลการศึกษาพบว่า ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางตรงข้าม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -3.175 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริญญา ก่อศรีพิทักษ์กุล (2539: 57-59) พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปตลาดญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -1.0338, -1.8715 สอดคล้องกับผลงานของ พรชัย ชูเลิศมงคล (2542: 53) พบว่าราคาส่งออก f.o.b. กุ้งสดแช่แข็งไทยไปญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -2.17 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรุฒิ โกยสมบัติ (2542: 58-59) พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศสิงคโปร์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -1.33 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลทรัพย์ คิตรังสรรค์ (2545: 100-101) พบว่าราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -3.816 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ พัฒนานุญไพบูลย์ (2547: 80) พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.4820, -0.2764 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัจฉรา ชาบง (2551: 55-56) พบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยไปยังสาธารณรัฐเกาหลีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ

ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยไปยังสาธารณรัฐเกาหลี โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -1.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างราคาสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อกับปริมาณซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามเสมอ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี อุปสงค์ (Bade; & Parkin. 2002: G9 -11)

จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 3.175 ในทางตรงกันข้าม หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.175 ในทางตรงกันข้าม

สมมติฐานข้อที่ 2 “ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปสหราชอาณาจักร”

ผลการศึกษาพบว่า ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดีย มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง เท่ากับ 1.668 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรุณี โกยสมบัติ (2542: 58-59) พบว่าราคาส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศสิงคโปร์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.60 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลทรัพย์ คิตรงสรรค์ (2545: 100-101) พบว่าราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 3.899 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสินค้าชนิดอื่นที่ใช้แทนกันได้กับปริมาณซื้อสินค้าชนิดหนึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ (Bade & Parkin. 2002: G9-11)

จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.668 ในทิศทางเดียวกัน หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1.668 ในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 “ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร”

ผลการศึกษาพบว่าราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซีย มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่ง

เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง เท่ากับ 2.729 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรุณี โกยสมบัติ (2542: 58-59) พบว่าราคาส่งออกปลาหมึกแช่แข็งของไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังประเทศสิงคโปร์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.60 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลทรัพย์ คิตรีงสรรค์ (2545: 100-101) พบว่าราคานำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากอินเดียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 3.899 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้าชนิดอื่นที่ไ้แทนกันได้กับปริมาณซื้อสินค้าชนิดหนึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ (Bade; & Parkin. 2002: G9-11)

จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.729 ในทิศทางเดียวกัน หากราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 2.729 ในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 “ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร”

จากการศึกษาสมการอุปสงค์การส่งออกในเบื้องต้นด้วยวิธีการนำตัวแปรอิสระทุกตัวเข้ามาวิเคราะห์พร้อมๆ กัน พบว่า ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของบังคลาเทศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 5 “รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร”

ผลการศึกษาพบว่า รายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ โดยมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง เท่ากับ 1.555 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริญญา ก่อศรีพิทักษ์กุล (2539: 57-59) พบว่ารายได้ประชาชาติของญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปตลาดญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.8268, 4.1163 สอดคล้องกับผลงานของ ฉลองภพ สุสังกรกาญจน์, ญัฐพงศ์ ทองภักดี และคณะ (2541: 95-96) พบว่ารายได้ของสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.6783, 5.4307

สอดคล้องกับผลงานของ พรชัย ชูเลิศมงคล (2542: 54) พบว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นของประเทศญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศญี่ปุ่น โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 4.82 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรุฒิ โกยสมบัติ (2542: 58-59) พบว่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศต่อหัวของประเทศสิงคโปร์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งไปยังประเทศสิงคโปร์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.88 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลทรัพย์ คิตรังสรรค์ (2545: 100-104) พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเฉลี่ยต่อหัวของจีนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของจีนจากไทย โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.026, 0.694 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัจฉรา ชาบง (2551: 55-56) พบว่ารายได้ประชาชาติรวมของสาธารณรัฐเกาหลีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งจากไทยไปยังสาธารณรัฐเกาหลี โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.45 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปริมาณซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ (Bade; & Parkin. 2002: G9-11)

จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว หากรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.555 ในทิศทางเดียวกันข้าม หากรายได้ประชาชาติมวลรวมที่แท้จริงต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 1.555 ในทิศทางเดียวกัน

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

4.1.1 จากผลการศึกษาพบว่า ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยต่อราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยมีค่าความยืดหยุ่นสูง ถ้าราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยเปลี่ยนแปลง 1% จะทำให้ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งเปลี่ยนแปลงไปมากกว่า 1 ดังนั้นการที่ผู้ผลิตจะรักษาสวนแบ่งตลาดหรือเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดได้นั้น ผู้ผลิตต้องลดต้นทุนการผลิตโดยจะเน้นไปที่การปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตแทน โดยเริ่มตั้งแต่ให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงกุ้งอย่างถูกต้อง จนถึงขั้นตอนการแปรรูปเพื่อการส่งออกโดยจะใช้แรงงานที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับอุตสาหกรรมนี้ เพื่อที่จะผลิตสินค้าได้เป็นจำนวนมาก

4.1.2 จากผลการศึกษาพบว่า ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของไทยต่อราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของประเทศคู่แข่งมีค่าความยืดหยุ่นสูง ถ้าราคาส่งออกกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็งของประเทศคู่แข่งเปลี่ยนแปลง 1% ก็ส่งผลให้อุปสงค์ของกุ้งสดแช่แข็งแช่แข็ง

แข็งของไทยเปลี่ยนแปลงไปมากกว่า 1 และจากค่าความยืดหยุ่นที่ได้ทำให้รู้ว่ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศคู่แข่งเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ดีกับกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย ดังนั้นการที่ผู้ผลิตจะรักษาส่วนแบ่งตลาดหรือเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดได้นั้น ผู้ผลิตจะต้องได้ความร่วมมือจากภาครัฐบาลในการทำหน้าที่ยกเลิกการกีดกันการค้าให้กับสินค้าไทย โดยจัดให้มีการแสดงสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับกันมากขึ้น และยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับสินค้าไทยด้วย เนื่องจากการจัดแสดงสินค้านอกจากจะทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักแล้วยังเป็นการพบปะของผู้ผลิตและผู้บริโภคด้วย ซึ่งจะทำให้สินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย และภาครัฐควรมีการให้บริการแบบ One Stop Service เพื่อลดขั้นตอนและลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากขั้นตอนการส่งออกจะต้องติดต่อกับหลายหน่วยงานทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย

4.1.3 จากผลการศึกษาพบว่า ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยต่อรายได้ประชาชาติมีผลรวมที่แท้จริงของประเทศสหราชอาณาจักรมีค่าความยืดหยุ่นสูง และจากค่าความยืดหยุ่นที่ได้ทำให้รู้ว่ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเป็นสินค้าปกติ แสดงว่าถ้าคนสหราชอาณาจักรมีรายได้เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้มีการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยเพิ่มขึ้น ดังนั้นการที่ผู้ผลิตจะรักษาส่วนแบ่งตลาดหรือเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดได้นั้น ผู้ผลิตต้องวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยติดตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่แข่งอย่างต่อเนื่อง และควรมีการปรับปรุงด้านคุณภาพของสินค้าโดยเน้นในเรื่องของความสดและความสะอาดของสินค้า เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในตลาด และผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน

4.1.4 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่เกษตรกรในการเลี้ยงกุ้งและการใช้ยาในปริมาณที่เหมาะสม และจัดตั้งเปิดบริการศูนย์ตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออก รวมทั้งเพิ่มการให้บริการในด้านการตรวจสอบหาสารตกค้างให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เพาะเลี้ยงชายฝั่งทะเลให้มีบริการอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น

4.1.5 ควรให้หน่วยงานของรัฐบาลโดยเฉพาะกรมประมง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงคอยกำกับดูแลและควบคุมมาตรฐานสินค้าทะเลที่ผลิตขึ้นอย่างละเอียดก่อนส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เนื่องจากกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่อเรื่องมาตรฐานของสินค้า หากประเทศคู่ค้าพบว่าสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่นำเข้าไม่ได้มาตรฐานหรือมีสารพิษตกค้างที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนในประเทศ ประเทศคู่ค้าจะออกกฎระเบียบเข้มงวดมากขึ้นในการตรวจสอบสินค้าก่อนนำเข้าประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก รวมทั้งภาพลักษณ์ของสินค้าไทยด้วย

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการศึกษาอุปสงค์การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ เช่น ปลาหมึกสด แช่เย็นแช่แข็ง เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง เป็นต้น ซึ่งมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกที่ใกล้เคียงกับกุ้งสด แช่เย็นแช่แข็ง

4.2.2 ผู้วิจัยใช้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลรายปี รวม 18 ปี เนื่องจากมีข้อจำกัดของข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยอยากให้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส หรือรายเดือนแทน เพื่อความสมบูรณ์ของผลงานวิจัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการค้าต่างประเทศ. (2548). กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า GSP สหภาพยุโรป. กระทรวงพาณิชย์.
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2541). สำนักวิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศผลกระทบจากการถูกตัด สิทธิ GSP ของสหภาพยุโรปต่อการส่งออกของไทย. กระทรวงพาณิชย์.
- กัลยา วาณิชย์ปัญญา. (2546). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญชัย ก่อศรีพิทักษ์กุล. (2539). ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่แข็งของไทยไปตลาด ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองภพ สุตังกรกาญจน์, ณัฐพงษ์ ทองภักดี และคณะ. (2541). การศึกษาปัจจัยกระทบการส่งออกของไทยและยุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข. ฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ชลทรัพย์ คิตรังสรรค์. (2545). การศึกษาการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2548). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พนารัช ปรีดากรณ์. (2548). มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด : ปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกาต่อสินค้าไทย. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พรชัย ชูเลิศมงคล. (2542). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งไทยของประเทศญี่ปุ่น. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ ไกรพรศักดิ์. (2546). เศรษฐมิติเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มารีนา ไวยศิลป์. (2552, 2 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย กัญญา ศิริวาจา ที่กรมประมง
- รัตนา สายคณิต. (2543). หลักเศรษฐศาสตร์ 2 มหเศรษฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รุ่งโรจน์ พัฒนาบุญไพบูลย์. (2547). การศึกษาอุปสงค์การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในตลาด สหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนและหลังการลดค่าเงินบาท. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ โกยสมบัติ. (2542). การวิเคราะห์อุปสงค์ส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของประเทศไทยไปยังประเทศสิงคโปร์. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บธ.ม.(บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีวงศ์ จันทรมุณีรัตน์. (2528). เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันอาหาร. (2547). ข้อมูลเพื่อการวางแผนด้านยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมอาหารของไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันอาหาร.
- สรยุทธ มินะพันธ์. (2546). เศรษฐศาสตร์การจัดการองค์การธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สแตทโมโนมิคส์.
- สมล มานัสถิติ. (2544). หลักเศรษฐศาสตร์ 1. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- อัจฉรา ซาบาง. (2551). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี. สารนิพนธ์ปริญญาโท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- Bade Robin & Parkin Michael. (2002). *Foundations of Microeconomics*. Second Edition. Boston: Pearson Education.
- Byreau of Censu.U.K. Department of Commerce. (2007). *World Trade Atlas*, U.K. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2553 , จากฐานข้อมูลระบบซีดีรอมของกรมส่งเสริมการส่งออก
- Global Trade Information Service, Inc.(2005) *Global Trade Atlas* สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2553 , จากฐานข้อมูลระบบซีดีรอมของกรมส่งเสริมการส่งออก
- Gujarati, Damodar N. (1995). *Basic Econometrics*. Third Edition. New York: McGraw-Hall.
- Richard T.Froyen,(2001). *Macroeconomics Theories & Policies*. New York: Prentice Hall.
- <http://www.statistics.gov.uk>

ตาราง 15 ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ. 2534 – 2551

ปี พ.ศ.	ปริมาณการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง (กิโลกรัม)
2534	2,535,002
2535	2,804,485
2536	2,662,380
2537	2,329,498
2538	2,942,317
2539	2,667,310
2540	2,586,022
2541	3,310,085
2542	1,673,748
2543	1,702,866
2544	1,587,221
2545	479,644
2546	130,067
2547	517,741
2548	662,204
2549	1,510,945
2550	3,188,908
2551	4,582,816

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตาราง 16 ราคาส่งออกไทยปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ. 2534 – 2551

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออกไทย (1)	ดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร (2)	ราคาส่งออกไทยปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
2534	3.98	76.80	5.18
2535	4.35	80.10	5.43
2536	4.52	82.10	5.51
2537	5.12	83.80	6.11
2538	4.96	86.00	5.77
2539	5.24	88.10	5.95
2540	5.32	89.70	5.93
2541	5.16	91.10	5.66
2542	6.14	92.30	6.65
2543	7.48	93.10	8.03
2544	5.84	94.20	6.20
2545	5.66	95.40	5.93
2546	5.47	96.70	5.66
2547	4.88	98.00	4.98
2548	4.95	100.00	4.95
2549	5.07	102.30	4.96
2550	4.28	104.70	4.09
2551	4.32	108.50	3.98

ที่มา: (1) World Trade Atlas กรมส่งเสริมการค้าส่งออก
(2) <http://www.statistics.gov.uk>

ตาราง 17 ราคาส่งออกอินเดียปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภครของสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ. 2534 – 2551

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออกอินเดีย (1)	ดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร (2)	ราคาส่งออกอินเดียปรับตัวขึ้นราคา ผู้บริโภครของสหราชอาณาจักร
2534	3.67	76.80	4.78
2535	4.25	80.10	5.31
2536	4.67	82.10	5.69
2537	4.97	83.80	5.93
2538	4.93	86.00	5.73
2539	4.98	88.10	5.65
2540	5.76	89.70	6.42
2541	5.06	91.10	5.55
2542	4.82	92.30	5.22
2543	4.24	93.10	4.55
2544	4.29	94.20	4.55
2545	4.26	95.40	4.47
2546	3.90	96.70	4.03
2547	3.60	98.00	3.67
2548	3.27	100.00	3.27
2549	3.35	102.30	3.27
2550	3.19	104.70	3.05
2551	3.36	108.50	3.10

ที่มา: (1) World Trade Atlas กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

(2) <http://www.statistics.gov.uk>

ตาราง 18 ราคาส่งออกอินโดนีเซียปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ. 2534 – 2551

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออกอินโดนีเซีย (1)	ดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร (2)	ราคาส่งออกอินโดนีเซียปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
2534	3.53	76.80	4.60
2535	3.56	80.10	4.44
2536	3.98	82.10	4.85
2537	4.15	83.80	4.95
2538	4.32	86.00	5.02
2539	5.04	88.10	5.71
2540	5.36	89.70	5.98
2541	5.42	91.10	5.95
2542	4.39	92.30	4.76
2543	5.65	93.10	6.07
2544	4.47	94.20	4.75
2545	4.51	95.40	4.73
2546	3.78	96.70	3.91
2547	3.19	98.00	3.26
2548	3.36	100.00	3.36
2549	3.64	102.30	3.56
2550	3.15	104.70	3.01
2551	3.59	108.50	3.51

ที่มา : (1) World Trade Atlas กรมส่งเสริมการส่งออก
(2) <http://www.statistics.gov.uk>

ตาราง 19 ราคาส่งออกบังคลาเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ. 2534 – 2551

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออกบังคลาเทศ (1)	ดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร (2)	ราคาส่งออกบังคลาเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหราชอาณาจักร
2534	3.66	76.80	4.77
2535	4.22	80.10	5.27
2536	4.25	82.10	5.18
2537	4.87	83.80	5.81
2538	5.09	86.00	5.92
2539	5.16	88.10	5.86
2540	5.41	89.70	6.03
2541	5.47	91.10	6.00
2542	5.54	92.30	6.00
2543	5.44	93.10	5.84
2544	5.34	94.20	5.67
2545	4.53	95.40	4.75
2546	4.52	96.70	4.67
2547	4.76	98.00	4.86
2548	3.91	100.00	3.91
2549	3.86	102.30	3.77
2550	4.29	104.70	4.10
2551	4.45	108.50	4.10

ที่มา: (1) World Trade Atlas กรมส่งเสริมการส่งออก
(2) <http://www.statistics.gov.uk>

ตาราง 20 รายได้ประชาชาติมวลรวมต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร
ปี พ.ศ.2534 – 2551

ปี พ.ศ.	รายได้ประชาชาติมวลรวมต่อหัวของประเทศสหราชอาณาจักร (ปอนด์/คน/ปี)
2534	10,262
2535	10,710
2536	11,213
2537	11,946
2538	12,537
2539	13,350
2540	14,193
2541	15,177
2542	15,755
2543	16,553
2544	17,389
2545	18,398
2546	19,398
2547	20,387
2548	21,166
2549	22,019
2550	23,252
2551	24,060

ที่มา: <http://www.statistics.gov.uk>

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกัญญา ศิริวาจา
วันเดือนปีเกิด	19 กันยายน 2521
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	12 ตรอกครุฑ ถนนอัษฎางค์ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนเบญจมราชาลัย
พ.ศ.2543	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ จาก มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ.2552	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

